

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyve lévre 3 K. — f.

Hirdetési díj: Háromhastós petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér;
hosszabb hirdetést jutányosabb. Nyilvántartás: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
... hivatalos közlönye. ...

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
KÓSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen.
Fő-utca 59. sz.

ROVÁS.

A milyen az «Adj Isten», olyan a «Fogadj Isten»! — tartja a régi magyar közmondás, s ezt kötelezőnek is érzi magára nézve a magyar ember, bár csak a nép egyszerű gyermeke, mert ennek felcseperedett, internacionális ruhát, kemény gallért s nyakkendővel viselő leszármazottja már nem akarja érezni ennek a közmondásnak súlyos igazságát. Ki ne tapasztalta volna már önmagán akárhányszor, hogy az, a kit ő tiszteletteljesen üdvözölt, ajkbigygyesztéssel egybekötött, orralatti morgásszerű hangfélfél fogadta köszöntését s legjobb esetben még olyasfajta kézműdolgot tett, mintha egy legyet akart volna elhessegetni kalapja karimájáról. S ezt mindannyiszor tapasztalhatta, ha olyan valakit üdvözölt, a ki — úgy véli — magasabb képzettségű, avagy vastagabb, tömöttebb buvellárisú, s a kinek «úr» czímzése még nemrég ott kóválygott valahol a sötétségben. Ezek az «urak» csak fölfelé ismerik az udvariasság szabályait, lefelé nem. Elfelejtik, hogy valaki úri mivoltának éppen az a kritériuma, hogy kisebb rangú embertársával szemben is gyengédségig udvarias. S vajjon mi lehetne ennek az ellenszere? mi más, mint hogy a mi «Adj Isten»ünk is csak olyan legyen, a milyen az ő utolsó «Fogadj Isten»ük volt. Vagy észreveszik hibájukat vagy nem. Ha észreveszik, úgy tisztességesen fogják fogadni üdvözlésünket, ha nem, úgy rászólgálnak egyéniségük értékéhez méltó üdvözlésre.

Nyílt levél

Sárosvármegye közművelődési egyleteihöz!

Körülbelül három éve annak, hogy a Sárosvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület-höz intézett emlékiratban néhány eszközt jelöltem meg, a melyek véleményem szerint föltétlenül szükségesek arra, hogy népünkben a hazaszeretetet, a magyar kultúrához való ragaszkodást növeljék és előmozdítsák, s azt

ellentállóvá tegyék minden oly törekvéssel szemben, mely bennük ezeket a régi történelmi értékeket meg akarja semmisíteni, s gondolat- és érzelemvilágukat magyarellenes irányba fordítani.

A közművelődési egyesület választmánya helyeselte is az előterjesztésben foglaltakat, kivitelre azonban nem kerülhetett a sor, miután a NAŠA ZASTAVA című hazafias tót lapunk kiadása fölemészttette a SMKE anyagi erejét. Az sem látszott czélszerűnek, hogy az egyesület újabb feladatok megoldásába kezdjen oly időben, mikor egész tevékenységét az a munka igényelte, hogy első vállalkozásának sikerét biztosítsa. Hogy ez a munka szellemi téren sikerült-e már az egyletnek, annak megítélésére, mint annak egyik szerény munkása, nem érzem magam hivatottnak, tény azonban az, hogy a lapnak az előállítási költségeket sem fedő ára s az előfizetők nagymérvű szaporodása olyan helyzetet teremtett, hogy az egyesület évekig sem juthatna előterjesztéseim megvalósításához.

Már pedig, ha valaki megáll az első lépcsőfokon, alig ért el nagyobb eredményt annál, a ki semmit sem csinált. A NAŠA ZASTAVÁnak feladata volt, hogy ápolja s a hol kell, helyreállítsa azt a teljes érzelmi egységet, a mely hazafias tót népünk s a magyar nemzet törekvései között hosszú évszázadokon fennállt s a melyet a magyarellenes agitátorok csak az esetben homályosíthatnak el népünk lelkében, ha mi magyarok Pató Pálként összetett kezekkel nézzük a nemzetünk ellen folyó izgatást. Ha vállvetett, czéltudatos és rendszeres munkával népünket felvilágosítjuk, a teljes győzelem föltétlenül mienk kell, hogy legyen, hiszen a tót nemzetiségi agitáció homokra van építve, létalapja nincsen; mert az, hogy tótjaink a magyar államhoz egy évezreden át hűségesen ragaszkodtak, a magyarsághoz

milliónyi szállal hozzáfonódtak s a történelmi magyar nemzetben teljesen felolvadtak, czélokban és törekvésekben a jövőre nézve is olyan sziklaszilárd alapot teremtett itt a magyar állameszmének, melyet ha lábunk alól elvesztünk, csak a mi tehetetlenségünknek s hanyagságunknak bizonyítéka lehet. Ha mi megengedjük, hogy népünk lelkében a régi történelmi erények helyét adjanak a magyargyűlöletnek, utódaink joggal ránk süthetik azt a rettenetes bélyeget, hogy ok nélkül, könnyelműen feladtuk azt a fontos s könnyen védhető helyet, a hova minket a magyar nemzet őrszemül állított. Mert azok, kik fejüket szívesen fektetik a rest tehetetlenség párnájára, hiába hivatkoznak a csehek és lengyelek kiírthatatlan s nyomás alatt is csak erősbülő nemzeti érzésére. E nemzetek az ellentálláshoz szükséges erőt és lelkesedést nagy történelmi multjukból szívják magukba, míg a mi tótságunknak legalább is a történelmi időkben csak a magyarsággal teljesen közös multja van.

Csak rajtunk áll, s mindennél nagyobb kötelességünk tehát, hogy azokat a kapcsolatokat, a melyek tót anyanyelvű népünket a magyarsághoz hozzáfűzik, a modern kultúra eszközeivel szilárdítsuk és szaporítsuk. Őket megmagyarosítani abban az értelemben, hogy anyanyelvüket elfelejtsék, senki sem akarja,* de igenis erkölcsi jogunk és erkölcsi kötelességünk, egyrészt, hogy szívükben a magyarsággal való érzelmi egységet ápoljuk és fejlesztjük, másrészt, hogy a magyar államnyelv, ének, zene stb. útján belekapcsoljuk a magyar kultúrába.

Ha ezt tesszük, teljesítjük kötelességünket az emberiség haladásának nagy eszméje iránt is, mert hiszen tapasztalati tény, hogy a magyar nemzet éppen természetadta magas intelli-

* A minnek a legnagyobb tanújele, hogy a Magyar Közművelődési Egyesület ad ki részükre tót nyelvű újságot. Szerkesztő.

TÁRCZA.

AVATÓ-ÉNEK.

Ira: Schöpflin Géza.

Avatni jöttünk!... Diadalmi ének!...
S öröm zajában szívem elszorúl.
Egy láthatatlan kéz most pengeté meg
És bűgva zsong és fájva zsong a húr.
Valami emlék régi múlt kódéből?
Jövőbe néző titkos sejtelem?
A félelem, hogy egyszer elsötétül
A napsugárban ragyogó jelen?

Borongva látom: messze, messze, távol,
Hol a hegy orma szürke kódbe vész,
Az égnek alján, mint valami tábor,
Egy kósza felleghad csatára kész.
Ide czikkáz villáma fegyverének,
Idáig hallszik romboló moraj; —
Itt száll az égbe diadalmi ének,
Amott sívít a gögös gúnykaczaj.

Borongva nézem: eljut-e tirátok,
Virágos rét és illatos mező,
Két sarkából kidöntve a világot,
A fergeteg, a dúlva érkező?
Vagy a mit méhe hord régtől vajúdvá,
Nem új világ, — idétlen magzat az?
És felragyog a napnak fénye újra,
S ezer virágban fürdik a tavasz?

Távol hegy orma; rajta már a felleg,
Közlegenek hasadt foszlányai.

S amonnan túlról új csatára kelnek
A régi vakság régi árnyai.
Dúló hadát az új s a régi ellen
Jaj, kétfelől zúdítja, ontja ránk!
Van-e erő a csüggedő kebelben?
Oltárainkon ég-e még a láng?

Van-e erő?... Hiszen avatni jöttünk!
Az ajkakon zeng győzedelmi dal.
Évszázados harc, küzdelem mögöttünk,
Ifjú a szív, aczélos még a kar.
Ki múltra épít, ősök szellemében,
Jövőt és munkál híven, szorgosan:
Megáll viharban, fergeteg tűzében,
Megáll keményen, diadalmasan.

Avatni jöttünk — bizakodó kedvvel!...
Ám gyűjletek, ti kósza fellegek!
Csillog kezünkben még a régi fegyver,
Lángol szívünkben még a szeretet.
Csábos kísértet s kételkedések árnya
Hadd imbolyogjanak köröskörül:
Az új oltáron ég a régi fákllya,
Vak éjszakán ragyogva fény derül. —

Új várba szálltunk — elhagyók a régít.
Pompázó csarnokok köszöntenek.
Valami mégis vissza-visszatérít,
A búcsú fáj, csüggeszti lelkemet.
Elöttem — nesztelen lebbentve szárnyok' —
Suhannak el csodás évszázadok,
Megfúvja egymást, mint a lázas álmok,
Fényes idők és véres korszakok.

Te régi oltár, égve tiszta fénynyel, —
Tűzet töled vett annyi nemzedék!
A jóra, szépre, mint a csillag éjjele,
Hű népedet te híven vezetéd.
Ti vén falak, sok száz vihart megállók,
Csodás regét regéletek nekünk!
Nagy mesterek, ti messzire világlók,
Óh jöjjetek, maradjatok velünk!

Ti új falak! — hivalgó jövevények
És minden éketek csak cifraság,
Ha szent eszmékkel meg nem ihletetek
Az új időknek kételkedő fiát; —
Ha a miért az ős szállt száz halálba,
Ledöntné törpe kornak gyermeke; —
Ha itten új hazára nem találna
A vértanúk s Thököly szelleme!

Avatni jöttünk!... Diadalmi ének!...
A múlt velünk — előttünk a jövő.
Ifjúnak ajkán és ajkán a vénnek
Szent eskü van, egekbe feltörő.
A fákllya fénye föl magasba lobbán,
Az égnek alja ime kiderül; —
Luthernek énekével összedobban
És harsog: Hazádnak rendületlenül!

Jeromos úr látomása.

Gyermeklelkek tiszta, nemes szeretetéről, apaszívek heroikus önfeláldozásáról daloltak költők, regéltek elbeszélők, merengtek rajongók és elmélkedtek filozófusok. Hiszen ezek az Istenségtől lelkünkbe oltott nemesebb ágakcák legszebb hajtásai. Nagyapák gyengéd szere-

genciájánál, az általános ideális eszmék megértésére s életbevívésére való páratlan hajlamainál, végre történelem kifejllesztette politikai iskolázottságánál fogva igen alkalmas a kulturális haladásra s így arra is, hogy hazánk másnyelvű lakosainak értelmi és anyagi fejlődését előmozdítsa.

A fejlődő élet mihamarabb olyan gazdasági és kulturális feladatok elé fogja népünket állítani, melyekkel az ember egymagában megküzdeni nem képes, szervezkednie kell, hogy azokat véghezvihesse. Hiszen lépten-nyomon találkozunk a jövő kétségtelen előjeleivel. Végtelenül fontos, hogy a jövődönök nagy munkáját tót népünkkel a magyar értelmiség indítsa meg, s azt megtöltse olyan tartalommal, amely a magyar állameszmének hasznára s nem kárára válik. E levelem szűk keretében nem lehet feladatom e nagy munka egészének taglalása, csupán azon részeire óhajtom a mélyen tisztelt egyesület figyelmét tisztelteljesen reáirányítani, amelyek a közművelődési egyesületek feladatkörébe tartoznak s amelyeket legalkalmasabban közművelődési egyesületek révén lehet véghezvinni.

Előrebocsátom, hogy Sárosvármegye intelligenciája már eddig is sokat tett e téren. Bizonyosságai ennek a Széchenyi-kör népakadémiája írást, olvasást meg magyar nyelvet tanító időszaki tanfolyamai, a NAŠA ZASTAVA, a népkönyvtárak, olvasóköri, a Kath. Népszövetség, Széchenyi-Szövetség stb. tevékenysége s végre — last not least — az az akció, amelyet alispánunk a Széchenyi-körrel együtt most ütnélbe s melynek célja, hogy az ú. n. «Vasárnapi Könyv»et, a Magyar Közművelődési Tanács által kiadott közhasznú tisztességes folyóiratot küldje meg ingyen mindazoknak, akik vármegyénkben a nép közül magyar születésűek, vagy magyarul annyira megtanultak, hogy e folyóiratot élvezhetik.

Mindez azonban nem elég. «Nulla dies sine linea.» E nemzeti munkában nagy és gyors lépésekkel folytonosan előre kell haladnunk. A közművelődési egyesületek is számtalan olyan feladat előtt állnak még, melyeket ezidő szerint anyagi eszközök híján legjobb akarattal sem oldhatnak meg. Épp azért ki kell válogatnunk a ránk váró munkából azt, amelyeknél tán kevésbé pénzre, mint lelkes, tetterős, hazafias tevékenységre van szükség s mindenekelőtt ezeket az életbe átvinnünk.

Két ily feladat van szemeim előtt, mikor azok megvalósítása érdekében az idealizmusnak a kultura terén való képviselőihez, a m. t. közművelődési egyesületekhez fordulok, méltóztatásuk a terveknek testet adni. Megjelenő

az anyagi forrásokat is, amelyekből javaslataimnak költségeit meríthetnők.

Az egyik feladata az ú. n. képes magyar gyermeklapok kérdése. Az Országos Nemzeti Szövetség közlönyének egy száma van előttem, telve gyönyörű nyilatkozatokkal; mennyire hatottak ezek az ingyen küldött képes gyermeklapok az idegen anyanyelvű tanuló gyerekek lelkére, növelték buzgalmukat a magyar nyelv elsajátításában, s társaik törekvését, hogy hasonló gyermeklaphoz juthassanak. Hál' Istennek, van már most Magyarországon több hazafias, vallásos tartalmú gyermeklapunk, amelyekből tetszésünk szerint választhatunk. A tanító urak megjelölnék azokat az iskolás-gyermekeket, akik a magyar nyelvben jó előmenetelt tanúsítottak, az iskolaszékek, felebbvaló hatóságok megjelölnék, milyen lapot óhajtanak a gyerekek részére, s a közművelődési egyesületek megjelölnék a lapok szerkesztőseivel, hogy azokat leszállított áron kaphassák.

A másik feladat ifjúsági egyesületek alkotása. Két forrásból indulok ki. Az egyik a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr körrendelete. Kimondja abban, hogy szükségesnek tartja ifjúsági egyesületek alakítását a tanítóeszközök elhagyó ifjúság részére. Feladatai volna az ily egyesületeknek: könyvtár kezelése, lapok tartása, tisztességes multságok rendezése, ének, zene, felolvasások, a tűzoltás elsajátítása, nyáron testgyakorlat, játékok a szabadban. Az egyesület helyisége az iskola volna, a hol lehetséges, leányok és ifjak részére külön-külön. Befektetés: egy-két függőlámpa, néhány jó folyóirat, egy-két társasjáték, torna- vagy játékszer. Másik forrásom az Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesület emlékirata, melyet Bayer Róbert jó barátom, akkoriban az ETVE titkára, ha jól tudom, a SMKE-hez intézett. Felajánlja abban, hogy a mennyire idejük engedi, szívesen közreműködnek abban, hogy a falusi fiatalságot a tornába s a szabadban való sportokba begyakorolják. Azt hiszem, nem ütköznek nehézségbe, ha a jövő nyáron Eperjesen tanfolyamot rendeznének, amelyen a jelentkező tanítókat s más érdeklődőket kiképeznék az ily ifjúsági egyesületek vezetésére. A tanfolyam rendezését esetleg a tanfelügyelő úr vállalná magára az eperjesi közművelődési egyesületek s az ETVE segítségével.* Tárgyai lennének: A szükséges általános ismeretek. Egyházi és hazafias ének. Torna és szabad

* Mely társadalmunk közönye daczára is, országunk eredményeiben egyik legelső sportegyesülete s különösen a köznép ügyességét s erejét legalkalmasabban fokozó füleslabdajáték elsőrangú képviselője, melyet már a jövő évi stockholmi olimpiai játékokon is alkalma lesz bemutatni. Szerkesztő.

sportok. Tűzoltás. Részvétel az alkoholizmus elleni küzdelemben stb.

Az ilyen egyesületek a népművelés és népművelés terén éppúgy, mint a nemzeti szellem ápolásával hatalmas feladatokat oldhatnak meg. Nemrég néztem át a lengyel «Sokol» jubileumi évkönyvét, mely telve van a békés szervező munka fényes eredményeinek tanulságával. Mikor egy lengyel ismerősömmel a vallás- és közoktatásügyi miniszternek rendeltéről beszéltem, büszke öntudattal mondta: nálunk ez mind megvan már a miniszter ellenére is. S ha látjuk, hogy a lengyel iparoslegény vagy fiatal földműves vasárnaponként nem a korcsmába, de a tornaterembe jár, ha olvasunk a bizalomnak, a szeretetnek azokról a kapcsairól, amelyek a lengyel értelmiséget s a lengyel népet összekötik, a mikor láttuk, hogy a telidesteli lemegegyházban nem volt egy ember is, ki nem adott volna pénzt, hogy távoli vidéken, a melyről talán fogalma sincs, hol, merre van, lengyel iskolában ne aludjon ki a lengyel géniusz lángja, — akkor látjuk csak, mennyire igaz volt a lengyel értelmiségnek, a mikor szellemi és erkölcsi tökéjét az ifjúsági egyesületeknek hatalmas kamatokhoz hozó tökéjébe helyezte.

Ezek volna az előterjesztéseim, már most az a kérdés, honnan vegyük a költségeket, hogy azok megvalósulhassanak. A költségek csak igen csekélyek volna. Az ifjúsági egyesületek vezetőit képzőtanfolyamot úgy véljük, támogatná a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr. Az ifjúsági egyesületek maguk magukat tarthatnák föl, talán a falusi értelmiség segítségével. Sporteszközöket adhatna a Magyar Athletikai Szöv. s a Magyarországi Testedző Szövetség. Végre az ifjúsági egyesületekbe kellő folyóiratok s a képes gyermeklapok költségeire oly javaslatom lenne, amelynek révén a hasznon kívül gyönyörű szokás is valósulna meg nálunk. Ismét oda fordulok eszméért, a hol az öntudatos nemzeti szervezkedésnek valóságos kincsébányája van — a lengyelekhez. Ők a május 3-iki nemzeti ünnepükön kis transparenseket ragasztottak ablakaikra, hogy mindenki láthassa, hogy ottbent lengyel ember lakik. A transparensekben a lengyel címer s az évforduló két napja; 2 fillérbe kerülnek darabonként, s eladják kisebbjét 10, nagyobbját 20 fillérjével. Javasolom: indítsunk széles körben mozgalmat, hogy ez a szép szokás jövő márczius 15-ikén már nálunk is meglegyen.* Eleinte a városok-

* Talán az ifjúság esti ünnepélyét is nappalra lehetne áttenni, legalább kevesebb osztrák gyertyát és fáklyát használnánk fel. Szerk.

tétét, unokák áhítatszerű tiszteletét is meg tudjuk érteni, láttuk igen sokszor, ma ugyan mind gyéribben... De hogy az emberi szív érezhet-e valami meleget, valami szeretethez hasonlót, ha a messze-messze ősökre, vagy a késő utódokra, szóval tőle évszázadokkal elválasztott véreire gondol, ezen talán még nem elmékedett senki.

Nem az értelem sugallta konvenciókat értem — az ősök sokat hangoztatott, de át nem érzett tiszteletét és az unokák unokáinak toasztokban való emlegetést, de ismételt: a szlv melegebb dobogását, ha időben távoleső édes véreinkre gondolunk, a kiknek lelkéből sarjadtunk s a kiknek keblében egykor a mi lelkünk heve fog égni... Nem ismerjük őket, de érezzük, hogy mi éltünk, mi fogunk élni bennök, a mi lelkünk erényei, hibái az övék is. Amazokról, az ősekről legalább tudjuk, hogy éltek, hogy pályájukat több-kevesebb dicsőséggel befejezték s megnyugszunk abban, hogy szerepüket lejátszva, tisztességgel tértek az anyaföldre, de óh — emezekre mily ismeretlen veszedelmek polypkarjai várhatnak: hova, hogyan fogja őket vetni a sors, nem tört-e pozdorjává csontjaikat a vihar, nem sajtolja-e össze szíveiket valami katasztrófa, a mi lelkünk sarjainak, vérünk véreinek... Óh, fog-e akkor a mi szellemünk nyugodhatni, ha nem örökdíthetik lelkünk unokáink unokáinak vézeiben mellettük...

Hogy ezeket a mélabús eszméket itt felvetem, arra egy igen-igen különös történet adott alkalmat. Ott olvastam egy ködös őszi délutánon a báldi archivumban, — ama régi, megdohosodott pergamen okiratokban, mik elmúlt koroknak, leviharzott érzelmeknek ránk maradt emlékei.

Élt vala az Úr születésének XVI. évszázadában, töröknemlátta vidéken, hegyi kastélyában nemes Báldi

Jeromos uram. És ha azt mondom róla, hogy élt, ezt ugyancsak a szónak túlos-túl teljes értelmében kell venni, értvén alatta, hogy kiélvezett mindent, a mit az akkori élet nyújtott s rengeteg gazdasága elérhetővé tett. Réges-régen házas, dússzámú fiakkal és leányokkal megáldott létere könnyelmű volt és duhaj, mint afféle hűszesztendősi siheder, és kastélyában sohasem ült el a jókedv, tivornya, hacsak talán nagypénteken nem. Júlia asszonynak minden kérése olaj volt a tűzre, minden zokogása borsó a falra, minden imádsága eddig, úgy látszott, kárba vészett, folyt minden a régiben. Csodák csodája, hogy ez az asszony kikapóssá nem vált... Bár ha talán ezt megtette volna, tudom, hogy rögtön észretért volna Jeromos uram s vége szakadt volna a báldi eszem-izomoknak.

Ámde Jeromos uramról sincs feljegyezve, hogy kikapós lett volna. Csak pazarló volt, mértéktelenül tékozló... Egy-egy lovacskáért nem egy dominiumát herdálta el, egy-egy pazar lakomára nem sajnált félzsák aranyat szétszórni az akkori szárazföldi és tengeri spezialitásokért. S ha mulató magyar úr kedvteléséről van szó, hogy maradhatna el az udvari banda, miből három is lopta a napot és éjet a báldi dynasta kastélyában... Mindez nem eladó lány kedvéért, csak a ház urának szeszélyeért...

Ilyen életmód mellett azok a beláthatatlan messzeségbe vesző határok is, mik a Báldi-nemzettség ösfoglalású birtokának vetettek korlátot, lassan-lassan öszzebb szorultak, falu falu után, uradalom uradalom után lett oda, hiába siratta meg azokat Júlia asszony, könnyei vissza nem hozták a földeket, sem meg nem tértették Jeromos urat. Pedig, mintha a szívéből szakadt volna el egy-egy újabb darab.

Így álltak a dolgok, mikor híre járt, hogy a nagy

lengyel fejedelem, a halhatatlan Báthory István veszi erre az útját, s több napot fog a vidéken tölteni. — Az e vidéken lakó, törzsoikos nemzetségből származott családok tagjai vetélkedtek a fény és pompa kifejtésében, a mivel a lengyel királyt fogadják. De azt, a mit Jeromos uram produkált, egyik sem eszelte volna ki, az felülhaladott mindent. A családi kincstárból kihozatott két zsák ezüstöt... porrá törtette, azzal hintette be az utat a falutól a kastélyáig... Hogy csillogtatta a hegyoldalra odatűző napugár a kanyargó úton azt a rengeteg kincset, mikor a király fogata vonult fel a Jeromos úr kastélyába!...

Persze, hogy az Abák és Tekulék ezt nem tudták utána csinálni! De minek is lett volna! Talán azért, hogy ma, negyedszáz év múlva fennmaradjon emléke annak, hogy milyen pazar, milyen páratlanul gavallér volt mindig a magyar.

Hanem az az est fényesen sikerült! Maga a királyi vendég köszöntötte fel színanary serleggel kezében a házigazdát, s ennek szíve szinte túlradt a végtelen boldogságtól ekkora megtisztelés felett. Hogyne, hiszen ott volt nála akkor mindenki, a ki csak számított három szomszédos vármegyében, kivéve a pörös szomszédokat, a mi nélkül sohasem volt magyar úr, a magukéről nem is szólva és alkalma volt saját füleivel hallani ezt a királyi felköszöntőt. No asszony — szeretett volna Jeromos úr feleségének odaszólni — ezért csak érdekes volt azt a kis vagyont szétszórni... Hiszen jut is, marad is! Hanem hát Júlia asszony kissé távol esett, azért csak egy jelentős szempillantásba foglalta Jeromos uram e mondanivalóját.

Akkora volt a Jeromos úr boldogsága ezen a tündéri szép estén, hogy nehéz, agytoplító borokhoz szokott feje is kissé mintha kábultabb lett volna, mint

ban, később talán a falvakban is. S a begyűlt összeget adják oda az ifjúsági egyesületekre s a képes gyermeklapokra.

Sárosvármegye intelligenciájához fordulok a szellemi érdekekben, mely páratlan erélyvel, ügyességgel és czéltudatossággal a multban is nagy feladatokat oldott meg csekély eszközökkel. A kulturális munkának nem szabad szünetelnie, hiszen, ha mi népünket nem szervezzük idejében, a vezetés kiesik kezünk közül, s a mi elvesztett azt visszaszerezni sokkal nehezebb és fáradságosabb, mint a meglevőt megmenteni. Kérem a közművelődési egyesületeket méltóztatásukkal egyetértőleg odahatni, hogy tiszteletteljes javaslataim megvalósuljanak.

Dr. Dessewffy István.

Önmagunkról önmagunkért.

Van a magyar parlament történetének egy felejthetetlen jelenete, a mely még az idegen embert sem hagyja érintetlenül.

Egyik, és pedig előidőző részese a fenséges szcénának: Kossuth Lajos, a mint az országgyűlésben egybegyűlt magyar képviselőket varázslatos szavainak ellenállhatatlan erejével kéri, hogy a fenyegetett haza védelmére 200,000 főnyi hadsereget és ennek eltartására 42 millió forintot szavazzanak meg. A másik, a nagyszerű jelenethez méltó szereplő az egybegyűlt képviselőtestület, a mely kitörő lelkesedésében egy szívvel s lélekkel harsogás szónok felé ezt a történeti jelentőségűvé vált szót: *Megadjuk!* Kossuth erre leborul lélekben a nemzet nagysága előtt és mond még valamit. Engem ez a valami érdekel a legjobban ebből az egész lélekemelő jelenetből. Vajjon miért? Kérdezheti akárki. Hát mi érdekesebb mondhatott még az a lángszavú szónok a nemzet képviselőinek ilyen imponáns megnyilatkozása után?

Úgy látszik, hogy nem lehetett már semmi mondanivalója. És mégis volt. Nagyon is volt. És pedig azért, mert ő jól ismerte nemzetét, ezt a lobbanékony, szalmatűzű nemzetet, a melynek oly nagy a lelkesedése és oly kicsi a kitartása.

Azért mondotta ő ezeket a mindnyájunk által megszívelendő szavakat, hogy ennyi energiát a kivitelben, a mennyi lelkesedést látott a megszavazásban és akkor Magyarországon a pokol kapui sem vesznek erőt. Mintha belátott volna ihletett szemével a közel és távol jövőbe és mintha látta volna, hogyan lohad a lelkesedésnek lobogó lángja és hogyan váltja fel azt a távolabbi jövőben a csüggedésnek hűvösége, majd pedig a közönynek hidegsége.

Hányadszor ismétlődik meg nálunk ez a fellobbanás és lehülés?

Sőt egyes dolgok iránt ma már csak a hideg közöny van meg a meleg lelkesedés nélkül. És ezek a dolgok éppen életbevágó kulturérdekeink

Sajátságos, hogy nekünk, a kulturaközvetítő nemzetnek oly kevés az érzékünk a kulturérdekek iránt.

Így példának okáért nincs, határozottan nincs érzékünk azok iránt a kulturérdekek iránt, amelyeket a Magyar Iskolaegyesület előmozdítani hivatva van. Mert ha érdeklődnénk irántuk, akkor buzgóbb felkarolásban részesítenők az azokat előmozdítani hivatott intézményt, a Magyar Iskolaegyesületet is Oly nagy a rövidlátás ezzel az életrevaló intézménnyel szemben, hogy én úgy is kezdhettem volna mondanivalóimat: *Ismerik-e önök, tisztelt olvasóim a Magyar Iskolaegyesület bélyegeit? Tudják-e önök, mi is az a Magyar Iskolaegyesület?*

A Magyar Iskolaegyesület bélyegeinek darabját megkaphatják a könyvkereskedőknél 2 fillérért. Ezek a képek hazánk természeti szépségeit, történeti alakjait ábrázolják ízléses kivitelben és használhatók ezen sajtóságunknál fogva leveleknek lezárására. Ezekkel a bélyegekkal a Magyar Iskolaegyesület a magyar társadalomnak szépérzékére akart hatni, hogy általa áldozatkészséghez is férközhessék. Nem a maga, hanem a magyar iskolaügy javára. Mert a ki az egyesület bélyegeit veszi, az a magyar oktatásügy oltárára hoz áldozatot. Az egyesület ugyanis ezekért a bélyegekkért befolyó fillérekkel akarja összegyűjteni annak az óriási mozgó tőkének legnagyobb részét, a melylyel majd a magyar oktatásügy meglehetősen hátul dőzőgő szerkezetét előbbre viszi. Előbbre viszi azért, hogy építet iskolákat fogyatékos testű, fogyatékos szellemű gyermekek részére és lehetővé teszi a beiskolázatlan gyermekeknek az iskolalátogatást.

Hány ezer, iskola nélkül csavargó gyermeket mentünk meg és nevelünk társadalmi értékké ennek a minden csepp erőre rászoruló szegény magyar hazának, ha segítőtársaivá szegődünk a Magyar Iskolaegyesületnek!

A rég várt pedagógiai esték rendezését is ez az egyesület szorgalmazhatná a legjobban. Már pedig ezek a pedagógiai esték messzehatók lesznek, ha megvalósulnak, mert a társadalmat közelebb hozzák majd az iskolához.

Végül a tanítók, kisdédóvók mostoha anyagi és társadalmi helyzetének javítását is ez az egyesület szorgalmazhatja majd a leghatásosabban és ez az egyesület, szövetkezve a Tanítók Országos Egyesületével, szervezheti a leghivatottabb kézzel a magyar tanítóságot egy igazi nemzeti egységes, hatalmas hadsereggé.

A magyar társadalom nem várhat. Meg kell mozdulnia, cselekednie kell.

És ha azt akarjuk, hogy a magyar társadalom szemei ez irányban felnyíljanak, nekünk tanügyi embereknek kell világító példával előljárnunk.

Van is nekünk rá módunk. Önképzőköreinkben világoztuk fel az ifjúságot a Magyar Iskolaegyesület nagy missziójáról és arról, hogy mily jelentékeny szolgálatot tehet ez az ifjúság azáltal, ha minden egyes dolgoza-

tának, olvasmányi kivonatának lezárására magyar iskolaegyesületi bélyeget használ.

Mi, tanítóképzői tanárok többet is tehetünk ennél: a tanítási tervezeteket, bírálati jegyzőkönyveket is ezekkel a bélyegekkal zárjuk le.

Az 1903. évi kimutatás szerint hazánkban van: 86 tanítóképző, 223 középiskola, 765 szakiskola és 17,146 elemi népiskola.

Ha az elemi népiskolák mindegyike átlag csak 2 koronával járul a bélyegekkel az egyesület céljaihoz, a többi iskolák mindegyike átlag csak 50 koronával, akkor is évenként 87,000 korona gyűlik össze az iskolákból a nagy czélra és ebből leszámítva a kereskedők százalékát (mondjuk 10-et), még mindig jut a magyar kultúrának 79,000 korona évi tiszta haszon.

Ha ezt látni fogja a magyar társadalom, minden bizonyossággal megmozdul.

És akkor ne vegyünk több áldozatkész embert az országban csak 4 milliót és ennek a 4 millió embernek mindegyikétől ne vegyünk fel többet, csak 10 fillér évi magyar iskolaegyesületi bélyegadót, akkor is 360,000 korona tiszta jövedelme van a magyar iskolaegyesületnek.

Méltóztassék elképzelni, mennyire növekednek ez 10 év alatt. Itt válik be igazán az a közmondás: Sok kevés sokra megy.

Rajtunk áll, hogy ennek a közmondásnak gyümölcsöző igazságát megvalósulni lássuk. Semmi egyéb sem kell hozzá, csak tíz fillér és egy kis jóakarát.

Ennyit pedig, úgy gondolom, csak megérdemel ez a mi szegény magyar hazánk

Petrássevich Pál.

A Kollégium ünnepe.

Zászlóavatás.

Ritka, kedves ünnepélynek volt részese városunk közönsége e hó 17-ikén. Az eperjesi alma mater főgimnáziumi ifjúsága e napon rendezte meg új zászlójának felavatását nagy ünnepek közepe. Délután 3 órakor az evangélikus templom már zsúfolásig megtelt ünneplő közönséggel. Kevéssel ezután magyar díszruhás ifjak hozták az új, nehéz selyemből való, díszes himzésű, nemzetiszíniű zászlót, bájos nyoszolyólányoktól s vőfélyektől kísérvé. Nyoszolyólányok voltak: Altmann Edit, Brauner Ida, Bretz Rózi, Divald Klári, Divald Zsófi, Durst Klári, Flachbart Zseni, Gamauf Évi, Hajdú Ilonka, Halbsch É. i., Horvay Margit, Husz Adél, Klemens Emilia, Kameniczky Gizi, Kameniczky Margit, Késmárszky Irén, Késmárszky Márta, Lehoczky Ida, Mihalidesz Etel, Mihalidesz Margit, Nagy Sári, Oelschläger Olga, Perényi Zsuzsi, Reisinger Ilona, Sándor Emma, Szepesy Ida, Szlávik Margit, Szoha Emma, Szoha Erzsébet, Szutórisz Margit, Zavatzky Irén.

Az új ifjúsági zászlót *Korbély Géza*, a Kollégium igazg.-választmányának egyh. elnöke, egyházközségi

a többi hasonló, zenében és tivornyában eltöltött estéken. És míg máskor hajnalig frissen táncolt, dalolt, duhajkodott, most valami álomszerű kód kezdett nehezédni a lelkére. Szinte alig győzte a szemét nyitva tartani, alig tudott a király vidám kérdéseire egy-két érthetetlen szóval válaszolni. Valami sohasem érzett melancholia gyötrő érzete fojtogatta a szívét, fáradt agya szinte, mintha forni kezdett volna, — azon kezdett komolyan aggodni, hogy itt a király színe előtt egyszerre csak lefordul a székéről...

Szerencsére a mértékletes életű Báthory István nem volt barátja a későig tartó tivornyáknak s mihamar megváltotta Báldi Jeromost ebből az iszonyú helyzetből. Ennek már hideg verejték gyöngyözött a homlokán, mikor lakosztályába visszavonulhatott.

Valami véghetlen szenvedés volt még az a pár perc is, a míg dolmányát, csizmáit lehúzták róla szolgálai s alighogy ágyára dőlt, már valami lethargikus álom nyomta el fáradt agyát.

De ez az alvás nem volt a fáradt ember üdítő,

mély álma. Még szenderegésében is érezte, hogy a feje iszonyatosan fáj, mintha minden pillanatban szét akarna repedni. Emellett valami csodálatos, misztikus kód kezdett gomolyogni lelki szemei előtt. És ebből a kódból alakok, helyzetek fejtettek ki, majd tűnedezték el, iszonyatos, szédítő gyorsasággal, miket kísérni minden gyötrődéssel, minden erőfeszítéssel sem volt képes. S minden, a mit e pokoli kavargásban pillanatra megláthatott, valami olyan szokatlan, idegenszerűség bélyegét hordta magán, mintha nem is ebből, de valami más, mesészerű, de hasonlíthatatlanul ridegebb — mondhatni, rémesebb világban volna.

Ez sem tartott sokáig. A kód gomolygása mind lassúbb lett, majd mint a nyári felhő, szétfoszlott. Az egyes alakokat most már tisztábban láthatta, megállítottak azok pillanatra, kialakult lassan a helyzet képe is körülöttük, s Jeromos úr most már oly világosan látott, hallott mindent álmában, mint akárcsak élő valóságban.

Egy alacsony, szűk szobácskában volt. Valami egé-

szen szokatlan bútorzattal volt ez a szoba berendezve, a melyet Jeromos úr még sohasem látott. Sokról azt sem tudta volna hirtelen megmondani, mire valók, mi czélt szolgálhatnak. Csak annyit az első benyomásból is konstataált, hogy nagy részük bizony filigrán, silányság, a miket ő még a cselédházban sem tűrne meg. A nyomasztó szegénység lerítt mindenről. A báldi vár tágas, világos termeihez, nehéz tölgy-bútorokhoz szokott Jeromos szinte nem is látott még hasonlót... Az egyik ismeretlen bútor darab mellett pedig — görnyedten, talpig feketében ült egy véghetetlenül szomorú asszony... Valami kerékformát forgatott — talán a lábával —, kezében golyócsot tartogatva, tudja az Ég, mit csinált vele. Olyat még igazán nem látott Jeromos úr. Szövőszéket, orsót, rokkát, más asszonyi szerszámokat igen, de ilyet még nem. Azon a valamin még nagybetűkkel állt kiírva, hogy: *«Singer»*... Azt hitte, valami jobbágya házába került, de az a görnyedtségében is szép, fiatal asszony valami olyan finomságot, olyan úriasszonyos nemességet sugárzott, hogy Jeromos úrnak

A közeledő Mindszentek ünnepére virágüzletemben állandó

élő- s művirágkoszorú- és sírbokréta-kiállítás

rendeztem, melyre az érdeklődő nagyközönséget tisztelettel meghívom. * Kiállításom megtekintése nem kötelező vásárlásra.

KOSZORÚK 70 fillértől feljebb, élővirág-, szalmavirág-, preparált élővirág- s viaszvirágból a legkényesebb művészi kivitelben készülnek. Vidéki megrendelésekre különösen nagy gondot fordítok és kívánatra az ár és a koszorú minőségét jelezve, készséggel küldök választásra. Sürgöny- vagy telefon-megrendeléseket azonnal eszközölök.

Kiváló :
tiszteltelt

Telefon
interurbán
202.

UHL MATH. virágüzlete
KASSA, Fő-utca 81.

főjegyző áldotta meg. Beszédében, melyet az ifjúsághoz intézett, lángoló hazaszeretetre buzdította a zászló követőit. Azt kívánja, hogy e zászló legyen mindenkoron az ifjúság törhetetlen hazaszeretetének szimbóluma. Beszédét fohászzal fejezte be, kérve a Mindenható áldását e zászló követőire. Hatalmas szónoki hévvel előadott beszéde mély hatást tett a hallgatóság sorában. Utána rövid fohász kíséretében Liptai Lajos lelkész és Frenyó Lajos hittanár áldották meg a zászlót.

Az egyházi szertartás végeztével az ünneplő közönség a Kollégium nagytermébe vonult. A himnusz eléneklése után Lippay József VIII. oszt. tanuló tartotta meg hazafiságtól izzó ünnepi beszédét, melyben különösen arra kérte ifjú társait, hogy majdan az életben is az ősi Kollégium hazafias hagyományaihoz ragaszkodva, a nemzetetlen, ultramodern radikálizmussal, mely újabb időben feltámadt, s a mely le akarja dönteni mindazt, a mi a magyar szívnek szent és sérthetetlen, bátran vegyék fel a harcot e zászló alatt. A fiatal, lelkes szónokot sokáig éltette az ünneplő közönség. Az ifjú szónok ezen őszinte tüntető ünnepése egyúttal a közönség tiltakozása volt. Tiltakozott az ellen már jó eleve, hogy e teremben bárki is a mult márcziusi 15-iki ünnepléshez hasonlóan merje interpretálni a 48-iki időket. Majd Geduly Henrikné zászlóánya megbízásából Gömöry Jánosné kerekded beszéd kíséretében felszalagozta az új zászlót. A nyoszolyólányok nevében Divald Klárka kötött szalagot a zászlóra, míg Zavatky Irén megkoszorúzta. Ezután Hajdú Árpád VIII. oszt. tanuló szavalt a nagy hatással Csengey Gusztávnak ez alkalomra írt ünnepi ódáját. Ezt követte a szögbeverés. A következők vertek be szöveget: Geduly Henrikné zászlóánya nevében Gömöry Jánosné, a nyoszolyólányok nevében Divald Klári, Geduly Henrik nevében Gömöry János főtiszt, Főispán, Tahy József kollégiumi felügyelő, Eperjes polgármestere, Korbély Géza, Bánó Aladár felügyelő, Liptai Lajos, dr. Mazy Engelbert nevében Tóth Sándor igazg., az ev. Nőegylet nevében Mayer Endre theol. dékán, a kir. kath. főgimnázium nevében Tóth Sándor igazg., Kir. tanfelügyelő, az áll. tanítónőképző nevében Dúzs Mária ig., az ev. polg. leányiskola nevében Durst Győző ig., Koll. igazgató, a theol. tanári-kar nevében Mayer Endre dékán, a jogakad. tanári-kar nevében dr. Mikler Károly dékán, a koll. tanítóképző tanári-kara nevében Gerhard Béla igazg., a koll. főgimnázium tanári-kara nevében Gömöry János igazg., a volt tanítványok nevében dr. Weiszer Emil ügyvéd, a theol. ifjúság nevében Marcsek János test. elnök, a jogakad. ifjúság nevében Bolla Béla test. elnök, a tanítóképző ifjúság nevében Engler András önképzőköri alelnök, a főgimnáziumi ifjúság nevében Lippay József a Magyar Társaság alelnöke.

Gömöry János igazgató rövid beszéd kíséretében átvette a zászlót, a közönség elénekelte a Szózatot s ezzel az ünnepély véget ért.

Az ünnepek sorát este a Kollégium főgim-

náziumi ifjúságának a városi Vigadó nagytermében rendezett, sikerült hangversenye fejezte be.

A hangversenyt 8 órakor Nagy J. «Zászlóavatásra» című hangulatos dalművével, a főgimnáziumi dalkar nyitotta meg. Ezt követte Böhm «Prelude»-je, aztán «Mazurká»-ja, Grossmann Elek és Bolgár Sándor összevágó hegedű-duettjében, Dancz István ügyes zongorakiséréte mellett. Majd Gurlitt «Serenadá»-jának II-ik része került sorra. Két zongorán nyolcz kézre Lukovich Emmike, Székely Ilonka, Wallentinyi Margitka és Moskovics Ernő kedves igyekezettel adták elő. Az állami tanítónőképző-intézet ének-kara Gaál Ferencz «Imá»-jával és Kjerulf Halldan egyik bájos norvég dalával gyönyörködtette a közönséget. Rieding C. «Romance»-át hegedűn, Dancz István zongorakiséréte mellett Kemény László szabatosan játszotta. Rossini—Liszt «La Regatta Veneziana»-ját Grossmann Ilonka zongorajátékában élvezték. A főgimnázium vonós-zene-kara Wetaschek «Éjjeli zenés»-jével és Komzák «Mese»-jével tett bizonyosságot készültségéről. A tanítványok komoly igyekezetét és jeles tanárai, Becht József, Borsody Károly, Hoffmann Ferencz, Káldy Soma, Moyses Miklós alapos munkáját a nagy, díszes közönség tapsaival honorálta. A sikerült hangversenyt sikerült táncmulatság fejezte be.

Az új épület felavatása.

Az ünnepek sorozata a Kollégium központi épületében kezdődött, hol is d. e. 10 órakor a Kollégium négy tanintézetének ifjúsága, tanári-kara és a Kollégium igazgató választmánya — élén Tahy József és Korbély Géza elnökökkel — egybegyűlt, hogy elbocsássa a főgimnáziumot az új otthonba. A főgimnázium nevében Gömöry János igazgató búcsúzott a régi épülettől, visszaillesztést vetve a Kollégium dicsőséges történetére és ígérve, hogy bár új épületben, de az eddigi tradícionális szellemben fognak tovább működni. A beszédre az igazgató választmánya nevében Korbély Géza egyházi elnök választott, megjelölve azokat az irányelmeket, melyek kell, hogy a protestáns iskolának mindig vezéricsillag szolgáljanak. A szép beszéd elhangzása után hosszú menetben vonultak át a jelen voltak a Kollégium főgimnáziumának új épületébe. A menetet a Kollégium előjárósága és tanári-kara nyitotta meg, majd a főgimnáziumi ifjúság következett lengő lobogója alatt. A menetet a theologiai akadémia, a jogakadémia és a tanítóképző-intézet ifjúsága zárta be, kik mindannyian saját lobogójuk alatt vonultak ki.

Az új épület felavatási ünnepélye d. e. 11 órakor kezdődött. Az új főgimnázium tágas udvarát, mely az ünnepély színterét szolgált, úgyszólván teljesen megtöltötte az egybegyűlt díszes közönség és a nagyszámú ifjúság. A közönség sorában ott láttuk gr. Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjében Semsey Boldizsárt, Sárosvármegye főispánját, Vályi János v. b. t. t., gör. kath. megyés-püspököt, dr. Mazy Engelbert kassai

kir. tankerületi főigazgatót, valamint vármegyénk és városunk egyházi, katonai és polgári hatóságainak és egyesületeinek számos képviselőjét. A kisszebeni kegyesrendi algimnáziumot Holcsinger Imre igazgató és Szakáll Gyula tanár, az iglói ev. főgimnáziumot Fischer Miklós kir. tanácsos, igazgató, a késmárki ev. liceumot dr. Brückner Károly és dr. Noszky Jenő tanárok, a rimaszombati egyesült protestáns főgimnáziumot Kerekes Dezső és dr. Wallentinyi Dezső tanárok képviselték.

Az ünnepély Luther diadalénekével: «Erős vár a mi Istenünk» kezdődött, melyet a közönség énekelte. Majd Tahy József kollégiumi felügyelő tartotta megnyitó-beszédét, kiemelve, hogy az állam áldozatkészsége tette lehetővé ennek az új hajléknak felépítését és méltányolva azt a lankadatlan buzgalmat, melyet az új épület emelése körül Gömöry János igazgató kifejtett. Ezután Geduly Henrik, a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület püspöke magasszárnyalású beszéd, buzgó ima után megáldotta és felavatta az új épületet, mire a főgimnáziumi dalkar Borsody Károly főgimnáziumi tanár vezetésével elénekelte a Himnuszt. Az ünnepi beszédet Gömöry János főgimnáziumi igazgató tartotta, válaszolt az intézet kulturális hivatásának, melyet a multban betöltött és a melyet méltóan akar betölteni a jövőben is. Ezután Vöröss Sándor főgimnáziumi tanár szavalt el hatásosan Schöpflin Géza főgimnáziumi tanárnak lapunk tárczarovatában közölt «Avató ének» című, eszmékben gazdag költeményét. Az üdvözlések sorrendjét Semsey Boldizsár, Sárosvármegye főispánja nyitotta meg, ki mint gr. Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselője, meleg szavakban üdvözölte a Kollégiumot. Ezután Wick Béla a róm. kath. hitközség és iskolaszék, Gerbery Sándor kanonok a gör. kath. egyház, Gönczy Gábor lelkész a református egyház, dr. Ferbstein Márk a neolog, és dr. Rosenberg Mór az orthodox izraelita egyházközség üdvözlését tolmácsolta. Üdvözölte még a Kollégiumot dr. Mazy Engelbert tankerületi kir. főigazgató, Fischer Miklós kir. kanácsos az egyházkerületi középiskolák nevében, dr. Tóth Sándor az eperjesi kir. kath. főgimnázium nevében. Az üdvözléseket és a jelenlevőknek szives megjelenését Korbély Géza egyházi elnök köszönte meg, mire a szépen sikerült, felemelő ünnepély a Szózat éneklésével véget ért.

A közönség ezután megtekintette az új épület helyiségeit, melyek czélszerű beosztással, korszerű felszereléssel mindenkire a legkitünőbb benyomást gyakorolták.

Délben 300 terítékű közebed volt a városi Vigadóban, melyen számos felkészöntő hangzott el. Az első toasztot Gömöry János igazgató mondotta Geduly Henrik püspökre. Korbély Géza gr. Zichy János vallás- és közoktatásügyi minisztert és képviselőjét, Semsey Boldizsár főispánt éltette. Krayszell Aladár, Eperjes szab. kir. város polgármestere, Wick Béla, Gerbery Sándor, dr. Both Tamás, dr. Szmandray Simon és dr. Fanicsek József a Kollégiumot és annak tanárait; Draskóczy Lajos a zászlóányát, Geduly Henrikné,

minden kombinációja halomra dőlt, vén léte szeretett volna odaborulni a lába elé és holtig tartó szerelmet esküdni. De erre nem ért rá. Mert a szomszédszobából vidám csicsérgéssel szaladt elő két kis fiú, öt-hat évesnek látszó gyermekek, nagy, tüzes szemekkel, kissé sápadt, hosszú arccsal, valami különös maskarába öltöztetve.

A gyermekek odaszaladtak anyjukhoz, egyik jobbról, másik balról ráemelték szemüket és szinte egyszerre mondták: «Anyuskám, adj nekünk egy kis kenyeret!» A mire a szép, szomorú asszony átölelte, megcsókolta őket és egy köny jelent meg szemében.

Jeromos úr pedig úgy érezte, hogy most mindjárt rászakad a mindenség... Az a két gyermekarcz, az az édesen szelid gyermekhang, valami olyan véghetetlenül ismerős volt előtte... És a mikor az a két aranyos fiú az anyjára emelte nagy, kék szemét, akkor tisztán, világosan felismerte ezekben a gyermekekben... az ő saját, édes gyermekeit... Semmi kétség nem lehetett: ők azok... A szelid, kék gyermeki szemben anyi férfú tűz, a mosolygós vonásokban anyi komoly érettség: csak egy Báldinál lehet egyesülve...

Csak hogy az ő gyermekei sohasem voltak ily sápadt, soványak és soha ily maskarába öltöztetve és sohasem voltak ebben a jobbágyházban... Az az asszony nem volt az ő felesége... mégis megesküdött Báldi Jeromos akár a keresztre: az ő gyermekei azok.

De hát miért nem siet az a szomorú asszony, hogy kenyeret adjon nekik? Még alig ért rá ezen töprengeni, máris hallania kellett a feleletet: «Elfogyott, fiacskám, de holnapra majd hoz apácska!» És látnia kellett a két nehéz könyecseppet is. Jeromos úrnak hallhatóan dobogott a szíve... Szeretett volna kikelni magából, odakiáltani annak a szomorú asszonynak, azoknak a

sápadt gyermekeknek: «Holnap? Hát a báldi kastély mindig terített asztalról nem jutna-e ma nektek gyermekeim és ezerannyitoknak?»

De valami csodás varázslat elvette a szavát... vagy talán kiáltott is, csak azok nem hallották... Mintha mégis oly távol lettek volna... pedig hiszen itt voltak... Talán nem is a helyben, de az időben volt az a nagy távolság, a min át nem hangzott az öreg Jeromos szívélyesen hívó hangja.

A másik ajtón most valami furcsa ruhába öltözött ember kopogott be, meg se várva a feleletet, be is nyitott. «Itt lakik-e Báldiné asszony?» kérdezte és valami összehajtogatott frászt adott át a szomorú asszonynak, a ki arra még sápadtabb lett és keze is szinte megremegett, a szava is szinte elállt... Nem tudott felelni sem az embernek — az meg az ajtóban állt, mintha várna valamire, de látta, hogy hiába, köszönés nélkül távozott... A szomorú asszony pedig otthagya nyitva a kis asztalon azt az írásfelét, maga pedig két kezébe temetve arcát, úgy zokogott. Jeromos uram bepillantott abba az írásba és maga is majd kővé vált, mikor olvasta: «Báldi Gábor ma reggel önkézzel vetett véget életének».

Oh, hogy szerette volna szívére ölelni azt a kezeit tördelő szép, szomorú asszonyt, azokat a most már árvaságra jutott gyermekeket. De mint az álomkép, nem mozdulhatott, nem szólhatott, nem vigasztalhatta az ő véreit, nem tárhatta eléjük a báldi uradalon kincseit. Érezte, tudta, hogy azok még az ő birtokában vannak, hogy azokból nemcsak kenyérre, de bőségre is telnek még ennek az édes, szomorú családnak, — hiába, hiába... Jeromos úr viharedzett kedély volt, de erre a gondolatra még az ő erős szíve is a meghasadáshoz volt közel.

És a mint ez a rettenetes lelki gyötrődés emésztette, tekintete a szemközti falra esett, a hol a már alkonyodó derengés egy régi olajfestményt ragyogott be. Ebben a képben Jeromos úr felismerte önmagát. A kétségbeesett szép asszony olyan áhítatszerű ihlettel emelte fel könybeborult szemét az ő sorlepte arczképre, mintha az őstől kért volna tanácsot, segítséget, mintha valami élő, hatalmas pártfogóra, vagy megdicsőült szentre tekintene... Pedig milyen közel volt most annak a képnek az eredetije, a hatalmas dinasztia, a dúsgazdag főúr, a ki e pillanatban mégis oly szegény és tehetetlen, hogy minden gazdagságából egy falat kenyeret nem tud adni immár koldulásra ítélt véreinek. Jeromos úr még mindig nem értette az igazét, a mely őt lekötötte, nem értette, micsoda boszorkányság varázsolta ezeket a kedves Báldi-gyermekeket ebbe az idegenszerű környezetbe, ebbe az iszonytató sivár szegénységbe. S az alkonyat épp most búcsúzott, utolsó sugarát küldve be a szűk ablakon. Ez az — utolsó reményt már nem keltő sugár ráesett egy piros könyvre, s Báldi Jeromos előtt egyszerre világos lett minden. Azon a könyvön azt olvasta: «Almanach 1911».

És ebben a pillanatban egyszerre kőbevegyült előtte újra minden, gomolyogni kezdtek azok a rettenetes felhők, de gyötrődő szívének szinte enyhülés volt ez a szédítő forgás-kavargás is a rettentő látományok után.

A ködhomályból még csak egyetlen kép bontakozott ki némileg világosabban: egy nagyobb és két kisebb sírdomb, virágok nélkül: Báldi Gáborné, élt 34 évet, Báldi Géza és László, éltek 12 és 10 évet. Aztán Báldi Jeromos felébredt.

Báldi Jeromos még sohasem örvendett annyira a napugárnak, mint e rettentő álomlátást követő regge-

illetve annak helyettesét, Gömör Jánosné, Frenyó Lajos a Kollégium előjáróságát és annak elén Tahy József kollégiumi felügyelőt és Korbély Géza egyházi elnököt, dr. Flórián Károly pedig Kesselbauer Ágost műépítést, mint az épület tervezőjét, Faragó Józsefet, mint művezetőt és ellenőrző mérnököt, Lizits Jenőt és Póloczek Róbertet, mint az építés vállalkozóit elítelte.

Táviratban, illetőleg levélben üdvözölték a Kollégiumot:

Dr. Berzevicsy Albert: «Őszinte sajnálatomra a személyes megjelenésben akadályozva lévén, mint a Kollégium egykori tanára, legmelegebb üdvözetemmel veszek részt a mai szép ünnepélyben.»

Scholcs Gusztáv püspök: «Mai ünnepélyük alkalmából őszinte üdvözlőnkait nyilvánítja intézetük egykori tanítványa.»

Mesko László v. államtitkár, a Kollégium v. tanítványa: «Új hajlékba régi fényvel költöző főgimnáziumunk működjek abban is egyház és haza javára üdvösen.»

Schneller István kolozsvári egyetemi tanár: «Hogy az új épületbe is Isten áldásával Vandrak szelleme vonuljon be, hön kívánja a volt eperjesi tanár.»

Az Orsz. Középpiskolai Tanáregyesület nevében Négyessy László egyetemi tanár, elnök és Sajó Sándor főtitkár: «Az ősi Kollégium új épületének, magyar műveltségünk ez új csarnokának főavatató ünnepélyére az Országos Tanáregyesület együttérző üdvözlését és szerencsekívánatait küldik.»

A Református Tanáregyesület: «A főgimnáziumi új épületnek főavatató-ünnepélyére az Orsz. Reform. Tanáregyesület őszinte üdvözlését küldjük. Örökösök az új épület felett az isteni Gondviselés s álljon sokáig a magyar nemzeti közművelődés és a protestantizmus javára.»

Vécsey Tamás, a Tud. Akadémia tiszteleti tagja, egyetemi tanár: «Az egységes Kollégium régi barátja örül a részek gyarapodásának. A nagy eseményt személyesen nem üdvözölhetem betegsémem miatt, de hozzá a sok századéves Kollégiumnak, a felföld magyarsága világító oszlopának melegsívből kívánok szerencsét. Legyen áldás az új épületen, legyen áldás mindazokon, a kiknek buzgalma azt létrehozta! A sok kellemes, régi emlékeket felidéző meghívást köszönve, hálás tisztelettel a felejthetetlen Kollégium egykori igazgatója s mindenkor híve: Vécsey Tamás.»

Dr. Horváth Ödön közigazgatási bírósági: «A tudomány új templomának felavatási ünnepén változatlan hű lelkem legbenső érzelmével ott vagyok, hiszen a körötökben ott töltött huszonnegy év lankadatlan közös munkája és édes emlékei örök-drága kapocsal fűzték hozzátok szívemet. Óhajtom, hogy az új oltárra régi tűzet csak az ősi Kollégium százados szilárd oltáráról hozzátok s nemes szívetek minden hevülésével ápoljátok e régi tűzben a hitszeretnek, hazaszeretnek, tudomány-szeretnek, szabadságszeretnek és ember-szeretnek éltető, melegítő, felvilágosító tiszta lángjait! Úgy áldjon meg ezer áldásával a Mindenható, mint a mily igaz hűséggel szeretlek benneteket! Állandó hívetek.»

Továbbá még a kishonti esperesség nevében Gyürky Pál, az árvai esperesség nevében Simkovicz János, a hegyaljai esperesség nevében Túröczy Pál, a nyiregyházi ev. egyház nevében Balla Jenő, a bártfai evang. egyház nevében Francz Vilmos, a békéscsabai, bonyhádi, felsőlővői, nyiregyházi, rozsnói, pozsonyi, soproni evangélikus, a rimaszombati egyesült protestáns, a debreczeni,

hajdúböszörményi, hódmezővásárhelyi, kecskeméti, kolozsvári, marosvásárhelyi, pápai reform. főgimnáziumok és a bártfai algimnázium, a pozsonyi és soproni ev. theol. akadémiák, Kubinyi Miklós jószágkormányzó, Poszvek Sándor ny. theol. akad. igazgató, dr. Szentgyörgyi Félix egyet. tanár, Meczer Sándor jogtanár, dr. Serédy Lajos, dr. Szigethy Lajos, Nemes Károly ev. lelkész, Banczik Samu, Legányi Dezső, dr. Obál Béla és a volt tanítványok egész serege.

H I R E K.

— **Személyi hír.** A Kollégium főgimnáziuma új épületének felavatató-ünnepére Geduly Henrik, a tiszai ev. egyházkerület püspöke október 18-ikán a 1/2 6 órai vonattal érkezett meg Eperjesre. A püspököt a vasúti állomáson Korbély Géza és Liptai Lajos ev. lelkészek, valamint a Kollégium tanárai fogadták, kik testületileg siettek a püspök elébe. A püspököt dr. Obetkó Dezső koll. igazgató üdvözölte. Este Geduly Henrik püspök tiszteletére a Kollégium tanárai közös vacsorára gyűltek össze a Fekete Sasban, melyen Bánó Miklós cs. és kir. kamarás, a sárosi egyházmegye felügyelője, Bánó Aladár, az eperjesi ág. hitv. ev. egyházközség felügyelője és Korbély Géza egyházkerületi főjegyző is megjelentek.

— **Kinevezés.** Sárosvármegye főispánja 250. sz. intézvényével a nyugdíjaztatás folytán megüresedett héthársi járásorvos állásra dr. Kopp Samu késmárki gyakorló-orvost nevezte ki.

— **A trónörökös ajándéka.** A nagy-hadgyakorlatok alkalmából Ferencz Ferdinánd trónörökös Adriányi Kornél bártfai állomásfőnöknek értékes aranyórát ajándékozott. A vonatkisérő-személyzet kisebb-nagyobb pénzádományt kapott.

— **Halálozás.** Özv. hazslini Hasslinszky Frigyesné sz. Putz Terézia okt. 13-ikán Erzsébetfalván meghalt. Temetése okt. 13-ikán ment végbe.

— **A magyar ipar jelenét és jövőjét** mutatja be az Eperjesi Magyar Védőegyesület igen érdekes Uránia-előadás keretében a helybeli mozgószínházban (Kassai-út 9.) okt. 26-ikán, 27-ikén és 28-ikán, Dobieczy Sándor központi védőegyesületi alelnöknek a budapesti Uránia-színházban tartott «Nem adozunk» című darabjának képeivel és előadása nyomán. Több mint 150 színes vetített-képben és számos mozgófényképben kerül bemutatásra a magyar ipar különböző fejlődési ágazataiban, összehasonlítva a külföldi iparral; Magyarország természetadta kincseinek és erőinek feltárásával, a mit a víz, a bányá, a föld és végül a kivándorlók munkáereje fog majdán a jövő Magyarország gazdasági életének nyújtja. A darabot Stark Zsigmond egyesületi titkár dolgozta át és mutatja majd be az érdeklődőknek a jelzett napokon, mindenkor délután 5 és 7 óra közt. Ezen igen érdekesnek és tanulságosnak ígérkező előadáshoz sikert kívánunk az egyesületnek.

nem — ne az ő lelkét terhelje az ősi fészek szétválása, s ne legyen a messze utódok végszáva az ő nevére mondott átok... Báldi Jeromos hosszú életében visszazsuzgerte még mindazt, a mit előbb eltékozolt, két fiát pedig az ősi rög legendás szeretetében nevelte... Azok ugyan nem vesztegettek el belőle talpalattnyit sem. Sem ők, sem az unokák, mert apáról fiúra szállt e családban az ősi javak szentségszerű sérthetlensége, még akkor is, mikor a Jeromos úr látomását az évszázadok folyamán változó nemzedékek régesrég elfeledték... az arról szóló frászt sohasem is vették elő az archivumból.

Az a rettentő látomás pedig e családban valóra sohasem vált, mert a Báldicsalád — hála Jeromos uramnak — ma is egyike ama már igen keveseknek, mondhatnám mohikánoknak, a kik alatt az ősi rög még meg nem ingott.

Dr. Mauks Ernő.

— **Epilepszia ellen** sokféle gyógyszer van forgalomban. Bizonyos azonban, hogy a hány epilepsziás beteg van, annyiféle a betegség változata, a mi természetes is, tekintettel arra, hogy az egyes betegek mennyire különböznek egymástól nemre, korra és testalkatra nézve. Ebből önként következik, hogy csak oly gyógymód eredményezhet tartós gyógytsikert, mely minden egyes betegnek egyéni természetéhez alkalmazkodik. E követelménynek az a gyógymód felel meg leginkább, melyet a hírneves speciálista orvos, dr. Szabó B. Sándor honosított meg, a mely több ezer esetben fényesen bevált és a szakirodalom részéről is elismerő méltatásban részesült. E gyógymód azért oly nagyértékű, mivel az epilepszia gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma is bizonyít. Gyógyulást keresők forduljanak felvilágosításért dr. Szabó B. Sándor orvosi rendelő-intézetéhez (Budapest, V., Nagykorona-utca 18.)

— **«Tengeren innen, tengeren túl.»** Dr. Hódinka Tivadar, lapunk munkatársa e címen adott ki újabb munkát, mely most hagyta el a sajtót. Az író ismert neve, a munka érdekes, sokféle tárgya már előre is biztosítja a magyar olvasókörzség részéről azt a meleg fogadtatást, a melyben első műve, «Pennyk a dollárok hazájában» részesült. A mű ára 3 korona. Kapható minden könyvkereskedésben és a szerzőnél.

— **Köszön.** Porosz-köszönet, legjobb minőség, vagonszámra és házhoz szállítva, pontosan szállít Mikolák István.

— **Szemgyógyintézet van Miskolcson.**

— **Választógyűlés — választás nélkül.** Különös választógyűlés volt október 15-ikén Aboson. Az abosi evangélikus lelkész meghalt. A megüresedett papi szék választás alá került. Törvény szerint az egyházközség három pályázót, egyet az egyházmegyei elnökség jelölt. Próbaszónoklatok megtartása után tehát négy szabályszerű jelöltje volt az abosi ev. egyházközségnek, a kiknek személyében az előzetesen megtartott közgyűlés meg is állapodott. Okt. 15-ikére volt kitűzve a lelkészválasztó közgyűlés, melynek elnöke Szentiványi József, a zsegnyei egyház felügyelője volt. A közgyűlésen 139 szavazó jelent meg. Az elnök megnyitotta a szavazást, majd kitűzte a zárórát, de egyetlen szavazó sem jelentkezett a szavazó-urnánál. Az elnök a gyűlést berekesztette s a maga nemében páratlan esetről az egyházkerületi püspöknek, Geduly Henriknek tett jelentést. Hogy mi okozta az abosi hívek passzív resistenciáját, nem tudjuk. Mindenesetre különös okuk volt, mely oly egyöntetű eljárásra bírta őket. Mert hiszen ha csak egy szavazó is akadt volna, föltétlenül megindult volna a szavazás. Kíváncsian várjuk az ügy fejleményeit.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fried Simon úr és neje, Olga leányuk elhunytá alkalmából 100 koronát adományoztak az Izr. Nőegylet népkönyvtárájának. Ugyanez alkalmából koszorúmegváltás címen Glasner Mór és neje 20 koronát, Atlasz Dezső és neje, Schwarcz Izsó, dr. Rosenberg Teofilné, Szántó Zsigmond, dr. Propper József, dr. Maibaum Artur 5—5 kor-t, dr. Engländer Emil, Bärkány Jenő, dr. Rosenberg Mór 3—3 kor-t és özv. Károly Artur, dr. Ferstein Károly és neje, dr. Hartmann Imre 2—2 kor-t adományoztak e célra. A kegyes adományokat, melyeket «Fried Olga-emlékalapítvány» címen fogunk kezelni, hálásan köszöni az elnökség.

— **Irodalmi est Szepesbélán.** Az eperjesi Ev. theol. Otthon theol. és jogászifjúsága, felügyelő-tanára, dr. Szlávik Mátyás vezetésével november 4-ikén, Szepesbélán, saját pénztára javára jótékony-célú irodalmi estélyt rendez a következő műsorral. 1. Hajósdai, Eckert K. Éneki az alkalmi férfiak. 2. Die Einladung, A. Knapp. Szavalja Fábry G. Ernő. 3. a) Búcsú, Egyed A.; b) Ich hatte einst ein schönes Vaterland, Lassen. Éneki Klanczay Gyula. 4. Felolvasás. Tartja dr. Szlávik Mátyás. 5. Magyar népdalegyveleg. Éneki az alkalmi vegyeskar Gömör S. vezetésével. Az alkalmi vegyeskar két női hangját a szepesbélai hölgyek adják. 6. Kurucz-dalok. Tárogatón jótssza Bartovics Vilmos. 7. Zrínyi Ilona nikomediai lakomája,

Egy főzőutasítás!

Zöldbaleves. (6 személy részére.)

Vizet teszünk fel, abban egy kanál sót. Ha forr a víz, bele-teszünk egy 1/2 kg. tisztított zöldbabot és megfőzzük puhára. 6 deka zsírral és 3 kanál liszttel rántást készítünk, egy kis vöröshagymát reszelünk bele, finomra vágott zöldpetrezselymet, meg egy kis paprikát adunk hozzá és azonnal feleresztjük forró Maggi-húsleves-sel. (A Maggi-féle húsleves-koczkát 1/4 liter forró vízzel leöntjük s rögtön kész húsleves nyerünk.) Kevés törött borsot és ecetet is tegyünk bele, tálaláskor pedig 2 deci tejfölt. Főzhetünk bele csipetkét.

Győződjék meg kérem, hogy a

MAGGI-féle koczkából

előállított húsleves a hamis leveseknek erőteljes, jó ízt ad.

Vér—Hidvégi. Szavalja Matyuga Kamil, Zongorán kíséri Egyed Aladár. A közben előforduló két szótól éneklő Klaniczay Gy. az alkalmi férfikar kíséretével. 8. Concertino, Rieding. Hegedűn játssza Sadler Ottó. 9. Kakukdal. Batori. Éneklő az alkalmi vegyeskar. Mindkettőt Egyed Aladár vezeti. A zongorakíséretet adja s a férfikart vezeti Egyed Aladár. Helyárak: Személyjegy 2 kor., állóhely 1 kor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirtalpig nyugtáztatnak. Kezdet 8 órakor. Az estélyt táncmulatság követi.

— **Táncvizsga.** Az Angolkisasszonyok «Sancta Maria»-intézte bennlakó növendékeivel okt. 14. és 15-ikén táncvizsgát tartott. A táncvizsgát programja a következő volt: Entrée à la Polonaise I. II., Pas de quatre I. II., Mazurka-polka I. II., Francziánégyes II., Boston americain I. II. Moulinet-polka I. II., Menuet à la reine II., Boston II., Pas des patineurs I. II., Társalgó, csárdás II., Kéményseprők tánca I., Graciosa II., Grand mazur II., Tréfás polka I., Double-boston II., Magyar kettős, csárdás I., Francziánégyes I., Danse électrique II. csoport.

— **Babajavitást** gyorsan, jól és olcsón eszközöl *Theiss* Ármin játékszerkereskedő, Eperjesen.

— **A rendőrkapitány felhívja** az 1889—91. években született állításköteleseket, a kik az 1912. évi fősorozás alkalmával az unjonczállításon megjelenni tartoznak, hogy f. évi nov. 1-jétől 30-ikáig bezárólag a városi rendőrkapitányi hivatalban a katonauági előadónál jelentkezzenek. Úgyszintén jelentkezésre kötelesek azok, a kik 1893-ik évben születtek s így az 1912-ik év január 1-jétől már népfelkeltési szolgálati kötelezettségben állanak.

— **Három magyar dal.** Szépséges magyar nyelvűnk varázsereje megihletett egy közöttünk élő, idegenből szakadt, művészelkű férfit; s megszületett három magyar dal. E férfi Hoffmann Ferencz, a cs. és kir. 5-ik gyalogezred karmestere. A dalok szövegét Spányi Artur joghallgató írta. A három dal címe: Elrepült a verőfényes kikelet... Szőke kislány, barna kislány. Árnyas erdő... vad liget. A dalok Molnár kiadásában jelentek meg s 2 koronáért kaphatók.

— **Főtiszt.** Zsebráczky Géza állami aranyéremmel kitüntetett **csemege-méze** kizárólag *Kun* Sándor fűszer- és csemege-üzletében kapható. Telefon-száma 137.

— **Nyugtázás.** *Fried* Simon úr, helybeli nagykereskedő, a Diakonissza-alap javára 50 koronát adományozott. Fogadja nemesszívű cselekedetért leg-hálásabb köszönetünket! Az Eperjesi ev. Gyámint. Nőegylet nevében dr. *Szethlo* Jánosné elnök, *Mayer* Endre titkár, *Vogel* Béla pénztáros.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Eperjesi Kath. Legényegyesület okt. 15-ikén megtartott őszi táncmulatsága alkalmával az átutazó társuleti tagok felsegélyezési alapjára a következő felülfizetések folytak be: Br. Ghillány Imre, Zaborovszky Béla 10—10 kor.; Magyar József 5 kor.; Hanzély Pál 2 kor. 60 fill.; Harstein Adolf 2 kor.; Zavaczky Gyula 2 kor.; Grieger József, Szendrey Kálmán és Kaluzsa Félix 1—1 kor.; Szétsényi Gyula, Szilvássy Lajos, Sitar József és Szabó Ferencz 80—80 fill.; Augusztinyi József 40 fill. Összesen 38 kor. 20 fill. A szíves felülfizetésekért ez úton is hálás köszönetét nyilvánítja az egyesület.

Kun
kávé-
keverékei
kitűnőek!

— **A Nemzeti Szalon Almanachja.** A Nemzeti Szalon komoly irányú képzőművészeti kulturamunkáját a fővárosi s vidéki kiállítások hosszú sora igazolja. E kulturmisszió jellegű tevékenységét a Nemzeti Szalon új munkakörrel óhajtja kibővíteni, hogy a művészek és műpártolók érdekeit még jobban szolgálja azoknak egymás iránt való érdeklődését megkönnyítse. Ezévi december havában rendezi 200-ik kiállítását. Ez alkalomból a Nemzeti Szalon művészi segély- és nyugdíjalapja javára magas művészi színvonalon álló Almanachot ad ki. Irodalmi részében dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a képviselőház elnöke is ír. Az Almanach ára 8 kor., mely november 1-jéig a Nem. et. Szalon igazgatóságához küldendő.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Fried* Olga elhunyta alkalmával koszorúmegeváltás címén Klein Aladár úr (Karácsond) 20 kor., özv. Katz Ignáczné úrnő (Budapest) 10 kor. és Rosenfeld Miklós úr (Budapest) 10 koronát juttatott a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet árvaháza részére. A nemesszívű adakozók fogadják ezúton is az egyesület hálás köszönetét. *Kösch* Árpádné, elnök. *Faragó* József. titkár.

— **Hajfonatok, hajbetétek** *Bilich* Ferencz színházi fodrásznál, Eperjes, Fő-u. 63. Vágott és kifésült hajat vesznek.

— **Vadorzók Czemétefürdőn.** Az Eperjesi Vadászársaság vadászterületén, Czemétén, e hó elején egy fiatal őzbakot lőttek, közvetlen az országút mellett. A lövésre elősiető erdővéd az őzet véreben fekvő taláta, míg a két vadorzót már csak menekülni látta. A hatóság nyomoz. Az elejtett őzbak a városházán a helybeli szegények javára elárvereztetett. (Bdt.)

— **Cantani tanár,** a cukorbetegségek lángeszű kutatója, a következőket állapította meg: A természetes **Ferencz József** keserűvíz nemcsak mint könnyű hashajtószert nyújtja hatását, hanem a gyomorműködést is lépésről-lépésre olyannyira megjavítja, hogy teljesen pótolja a karlsbadi vizeket.

— **Öngyilkos pénzügyőri fővagyizó.** Okt. 15-ikén, vasárnap délelőtt 10 óra tájban a Szebeni-út 6. számú házban két lövés dördült el gyors egymásutánban. E házban van a pénzügyőség laktanyája. Itt lakott *Kánya* Ferencz fővagyizó is, a kit okt. 5-ikén helyeztek át Eperjesre. Vasárnap még rendesen végezte a teendőit. 10 óra tájban kiment a szobából s néhány perc múlva két lövés hangzott a konyhából. Társai abban a pillanatban rohantak be, a mikor éppen harmadszor készült magára löni. A fegyvert kicsavarták az öngyilkos kezéből, a ki akkor már a mellén és a száján két halálos sebtől vérzett. Vágtatva érkeztek a mentők, *Gallotsik* Sándor v. alorvos részesítette az első orvosi segélyben. A kórházban rögtön megoperálták, de megmenteni nem tudták. Kedden reggel halt meg. Több levelet hagyott hátra, a melyekben azt írta, hogy «becsületszava kötötte». Kiderült, hogy egy asszonyt szeretett s a reménytelen szerelem adta kezébe a fegyvert.

— **«A hús egyre drágább lesz!»** — ezt halljuk mindenütt. A kitűnő húselevest azonban mégsem kell nélkülöznünk, mert azt a közkedvelt *Maggi*-féle húselevestekből a legolcsóbban és a legkényelmesebb módon előállíthatjuk. 1 koczka, ára 5 f. 1/4 liter forró vizel leöntve egy tányér kész húselevest ad, mely semmiben sem áll a házilag készült leves mögött. Ha ennek dacára húst veszünk, úgy azt mint sültet, párolhúst stb. találhatjuk.

— **«Gillette» önbortváló** gyári áron kapható *Theiss* Ármin üzletében, Eperjes, Fő-utca 58. sz. a.

— **Tolvaj cseléd.** Okt. 17-ikén a rendőrség lopás miatt előzetes letartóztatásba helyezte *Sztrakota* Anna cselédet, a ki gazdájától, Klein Izrael korcsmárostól pénzt lopott. Megmotozásakor megtalálták nála a lopott pénzt s azonkívül találtak nála 1700 koronáról szóló postatakarékpénztári könyvet. A cseléd a pénz jogos szerzését igazolni nem tudta s leinte azt állította, hogy örökölte az 1700 koronát. A nyomozás ezen állítást teljesen lezafolta. Annyit beismert, hogy a pénzt lopta, egyelőre azonban nem akarja megmondani, hogy hol. A nyomozás folyamatban van.

— **Legjobb czipőt, kalapot, nyakkendőt és fehéreneműt** olcsón csak *Goldberger Henrik*nél vásárolhatunk Eperjesen!

— **A Széchenyi-szálloda éttermében** a legízletesebb és legolcsóbb étkezés vehető abbonálásban. Villásreggelik és társasvacsorák a legjutányosabb árban. Finom hegyaljai borok, minden időben frissen csapolt sör és pontos kiszolgálás.

— **Esküdtbírószág** a novemberben kezdődő esküdtzéki ülészakra. *Rendes* esküdttek: Dr. Zoltán Gedeon ügyvéd (Girát), dr. Weisz Mór ügyvéd (Bártfa), Solcz Vilmos pékmester (Kisszeben), Amster Simon rőfőskereskedő, Reigl László vasúti vendéglős, ifj. Meliorisz Kálmán földbirtokos (Kissáros), Péter Mihály gépész, Sperling Jakab magánzó (Kisszeben), Méhely István asztalos, Laczus Andor műalmi tisztviselő, Ardó Alfréd földbirtokos (Kapi), Augusztinyi Károly szíjgyártó, Kassewits János kereskedő (Kisszeben), dr. Fuchs Lipót ügyvéd, Moskovics Gyula kereskedő, dr. Gmitter József ügyvédjelölt (Bártfa), dr. Dvortsák József ügyvéd (Bártfa) Spiegel Vilmos papírgyáros (Kisszeben), Fridéry Kálmán asztalos, Beck József italmérő (Kisszeben). Stehr Gusztáv kereskedő (Kisszeben), Sóska János szabó, Borbás Géza városi irodatiszt (Kisszeben), Soós Lajos magánmérnök (Bártfa), dr. Böhm Aladár ügyvéd, Diamant Fülöp kereskedő, Petruska Nándor bádogos, Kesselbauer Ágoston építész, Palko Szabol György czizmadia, Bányász János kisbirtokos (Nagysáros). — *Helyettes* esküdttek: Mayer Endre theol. tanár, Farkas Ignác úrletvezető, Kaveschán József városi alkalmazott, Perényi Vilmos koll. tanár, Eger Samu kereskedő, Halmy Ede pénzügyi számvizsgáló, Mészáros Lajos főgimn. tanár, Raisz Győző műalmi aligazg, Borso y Károly koll. tanár, Dóbiás Ede műszaki tanácsos.

— **Felhívjuk** t. olvasóközönségünk figyelmét *Molnár* Jenő által az «Irodalom»-rovatban közölt könyv- és zenemű-ujdonságokra.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában mindnyomorbanál a valódi «*Moll-féle seidlits-porok*» bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógy-szerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **A jogi oktatás és vizsgák reformja** jelenleg a kultuszárca legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémája. Hogy a szükséges reformterv kivitele gyorsan történhessen, annak rendeleti úton való életbeléptetésére is megkapja a miniszter a felhatalmazást. Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat egyébként már beterveztetett a képviselőházba. Abból rövidesen törvény lesz, a mely az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. A kinek tehát hátralegős jogi vizsgát (szigorlat, alap államvizsga, ügyvédi) vannak, saját érdekükben siessenek, mert minden napnyi késedelem esetleg helyrehozhatatlan hibáknak, önvádnak lehet előidézője. Ne állassa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságát fog gyakorolni, hanem mindazon jelöltek, a kiknek jogi vizsgájuk (szigorlat, ügyvédi) van hátra, egzisztenciájuk követelő parancsának tekintsék azt, hogy hátralegős vizsgáikat letegyék. A ki tehát csak teheti, fogjon a készüléshez, a melynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját «A jogi vizsgák letétele» cz. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

SZÍNHÁZ.

Ez alkalommal szomorú hír regisztrálásával kell kezdenünk színházi rovatunkat. A közönség indokolatlan részvétlensége arra készteti Mezey Kálmán szingagatát, hogy az ideai színi-évadot lehető rövidre szabja. Miért is kéri a *bérlétszelvény-tulajdonosokat*, hogy *szelvényüket minél előbb sziveskedjenek elhasználni.*

Sajnálkozással írjuk e sorokat, bár él bennünk egy kis remény, hogy közönségünket éppen ez a hír fogja talán színházlátogatásra késztetni, s a színház pártolásával elejét veszi városunkra nézve legkevésbé sem hízogó esemény bekövetkezésének.

Az elmúlt színházi hét referációját egyébként alábbiakban adjuk.

Szombaton (okt. 14.) «Az ezred apja» című operette premiéreje volt. Gyenge cochoneriekkal telespékelt, zenénélküli operette. Egyetlen szerepe sincs, melynek megszemélyesítője tehetségét érvényre juttathatná. Miss Gitta, a könnyűvérű színésznő szerepét gróf Csáky né kreálta, s mi lelket csak beleadhatott szerepébe, megtette. Lucienne szerepében a bájos naivát, Horváth Mariskát melegen fogadja a közönség. Derenghy, Korda, Áldory, Hajdutska sok derűt hoztak a színpadrajátékkal, bár imitt-amott erősen pointiroztak.

Vasárnap (okt. 15.) délután az «Aranylakodalmat» ismételték meg.

Este a «Dollárkirálynő» reprice volt. Az előadás végig meglátszott a készülletlenség. Rendezése a legfogyatékosabb volt. Szécsy Emma Gladys szerepében, gróf Csáky né Daisy szerepében voltak jók. Reviczky Miss Pompon szerepét pompásan játszotta. Korda, Hajdutska, Földes megjátsszották szerepeiket. A színtársulat két táncosnőjáról, Tomay Masaról s Nemes Belláról külön kell megemlékeznünk. Nekik volt ma a legszebb sikerük.

Hétfőn (okt. 16.) ismét a «Czigányserenget» adták némi szerepváltozással. Nagy Gyula helyett Jonel szerepét Bihary, a kassai Nemzeti színház baritonistája játszotta, Jolán szerepében Horváthot láttuk, míg *Drugutint* Áldory adta. Nem túlozunk, ha azt mondjuk, hogy a szerepváltozás az előadás előnyére vált.

Kedden (okt. 17.) Földes Imre mélyen szántó színművének, «A kuruzsló»-nak volt a reprice. Cím-szerepben Nagy Sándorral. Csak ma láttuk ennek a kitűnő színésznek a képességeit. Szerepét tökéletesen átértette. Hatalmas egyénisége teljesen magával ragadta a közönséget, a mely a tapsot nem találta elég jutalomnak. Hosszas éljenzéssel honorálta a nyújtott élvezetet. Partnere, Kovács Margit (Ilma) méltán osztozkodott sikerében. Megjelenése, játéka egyaránt nagy sikert biztosítanak számára minden alkalommal. Szabó Irma, Horváth Mariska szintúgy igen jók szerepeikben. Deák s Hajdutska kisebb szerepeikben elsőrangú színészeknek bizonyultak. Áldory, Korda, Vizi, Derenghy, mindmennyian hozzájárultak az est sikeréhez. Kitűnő rendezés, pompás összjáték jellemezte egyébként ma az egész előadást.

Szerdán (okt. 18.) Schnitzler s Gatti «Kreolér» című operettejének volt a premiéreje. Az igazán gyenge darab sehogy sem tetszett. A kreolót gróf Csáky né játszta, a ki ez estén kapott tisztelőitől egy virágcsokrot. Ez volt az idén az első csokor. Játéka, éneke tetszett. Angelát Szécsy Emma adta. Éneke s játéka lekötötte a közönséget, mely sokszor megtapsolta. Rémy szerepében Kordát láttuk. Ma az ő megszokott jó játéka sem tudta megmenteni a darabot. Kovács Margit, Hajdutska, Harsányi, Derenghy mindmennyian igyekeztek lelket önteni a darabba, de hasztalan.

Csütörtökön (okt. 19.) a «Hölgyek öröme» című bohózat premiéreje volt. Kifogástalan összjáték, ugyan-

olyan re-
szinte ve-
szabó sze-
között b-
közönség
hét alatt
két üzlet
alkottak.
nagy sik-
Hajdutska

Pente-
ismert jó

Reviz-
Nemzet-
berétől.

«Stro-
nagyban
díszletek

Ki-
miniszter-
tanító
érdemei-
tétel bi-
szóló ok-
nek kül-
pélyes f-

Áll-
elemi isk-
Erzsébe-

Ny-
mann C-
tanító
felvétele

H-
áll. ele-
elfoglala-
tanfelügy-
okl. tan-
pedig a
sege fol-
lett kik-

Üj-
községi
iskolát
miniszter-
a tanító
segélyt

Ny-
gör. ka-
novemb-
helyezte

A
éredki
Bpesti
atlétika
kell a
részlet
ből v
Nagy
csapa
masan
bizony
ősi er-
hálalt
lakás
szomi
vasár
Atlét-
kir.
verse-
nyek
senye
ETV
Haza-
tiszte
Ignác
folyt.
megv-
bárm-
birtok
ETV
ban
tagja
és tá-
Kont

a. Emésztési
ban mind-n
porok» bizo-
zerek fölött
doboz ára
A. gyógy-
s. I. Tuch-
határozottan
jelvényeivel

izsgák
legégetőbb
ája Hogy a
örténhessék,
is megkapja
lőlti gyakor-
vaslat egyéb-
Abból rövi-
gyakorlatot
megkezdését
vé. A kinek
államvizsga,
senek, mert
ehozhatatlan
áltassa senki
osságot fog
kiknek jogi
tisztencziájuk
gy hátralevő
eti, fogjon a
vezető: időt,
ors és biztos
nkában (IV.
Díjmentesen

alásával kell
ség indoko-
Kálmán szin-
hető rövidre
moskat, hogy
elhasználni.

bennünk egy
ez a hír fogja
az pártolása-
véssébbé sem

ébként aláb-

című ope-
kkal telespé-
sincs, mely-
e juttathatná.
zerepét gróf
hatott szere-
bájós naivát,
özönség. De-
erút hoztak a
pointiroztak.
lakodalmat»

Az előadáson
lezése a leg-
s szerepében,
ók. Reviczky
otta. Korda,
iket. A szín-
aról s Nemes
ekik volt ma

erelmet» ad-
helyett Jonel
baritonistája
láttuk, míg
na azt mond-
előnyére vált.
élyen szántó
reprise. Czim-
ttuk ennek a
ét tökéletesen
gával ragadta
alálta elég ju-
a a nyújtott
a) méltán osz-
éka egyaránt
n alkalommal.
igen jók sze-
peikben első-
Korda, Vizi,
ak az est sike-
ték jellemezte

«Kreolér»
e. Az igazán
kreolnőt gróf
tisztelőitől egy
esokor. Játéka,
adta. Eneke s
kszor megtap-
Ma az ő meg-
ni a darabot.
erenghy mind-
a darabba, de
öröme» című
szjáték, ugyan-

olyan rendezés jellemezte a mai estét. A szereplők szinte vetekedtek. Nagy Sándor Pessac, a nőhódító szabó szerepében ismét elsőrangú színésznek mutatkozott be, a kinek játékában igazi élvezetet talál közönségünk. Sok tapsban volt része. Kár, hogy három héttel ma harmadszor láttuk. Deák, Derenghy, a két üzlettárs, Áldory csendes társsal kitűnő triaszt alkottak. Kovács Margit Marie Ange szerepében aratott nagy sikert. Szabó Irma, Horváth Mariska, Tomay, Hadruska, Nemes B. mind, mind jók voltak.

Ponteken (okt. 20.) «Az ártatlan Zsuzsika»-t adják ismét jó előadásban.

Révicsky Etel, a társulat kitűnő komikája a Kassai Nemzeti Színházhoz szerződött el a jövő év szeptemberétől.

Strogoff Mihály utazása»-hoz az előkészületek nagyban folynak. Az igazgató tetemes költséggel új díszleteket szerzett be.

TANÜGY.

Kitüntetés. A m. kir. vallás- és közokt.-ü. miniszter Milly György gerlai gör. kath. elemi isk. tanítót a magyar nemzeti népnevelés terén szerzett érdemeinek elismerésül évi 200 korona, fizetés természetével bíró személyi pótlékkal tüntette ki. Az erről szóló okmányt a kir. tanfelügyelő az iskolaszéki elnöknek küldötte el azzal, hogy azt a tanítónak ünneppélyes formában adja át.

Állomás-betöltés. A síroki róm. kath. elemi iskolánál újonnan szervezett tanítónői állás Gregor Erzsébet okl. tanítónővel lett betöltve.

Nyugdíjintézet felvétel. Kolmann Gizella héthársi állami II-ik óvónő az országos tanítói nyugdíjintézetbe 900 kor. nyugdíjigényével felvételt.

Helyettesítés. Bogdy Sarolta, a kisladnai áll. elemi iskolához kinevezett tanítónő állomásának elfoglalására a jövő tanévig haladékot nyervén, a kir. tanfelügyelő az iskolához helyettesként Wach Gizella okl. tanítónőt küldte ki; a singléri áll. el. iskolához pedig Patocska Johanna tanítónőnek súlyos idegbetegsége folytán a helyettesítésre Kránitz Irén okl. tanítónő lett kiküldve.

Új iskola. Terjékfalván a r. kath. hitközség a községben levő összes tankötelesek beiskolázására új iskolát létesít, melyhez a m. kir. vall.- és közokt.-ü. miniszter az előzetes hozzájárulását már megadta és a tanítói fizetésnek kiegyezésére a szükséges államsegélyt elvileg engedélyezte.

Nyugdíjazás. Markovics Mihály sáponyi gör. kath. elemi iskolai tanító évi 780 kor. nyugdíjjal november 1-jétől kezdve véglegesen nyugalomba helyeztetett.

TESTEDZÉS.

A budai versenyek. Közönségünk érdeklődő része bizonyára már bővebben értesült a Bpesti Budai T. E. okt. 14. és 15-ikén rendezett országos adéttikai versenyének eredményeiről. Nekünk is be kell azonban számolnunk néhány sorban azokról a részletekről, a melyek ebből a nagy, kétnapos diadalból városunkra is vetettek néhány fényes sugarat. Nagy nehézségek között indulhatott útnak az a kisdud csapat, a mely a két napon az ETVE színeit diadalmasan hordozta meg az ország színe előtt, hogy ismét bizonyosságot tegyen arról, hogy nem gyöngült meg az ősi erő. A Bpesti Budai T. E. kitüntető szivességgel hallálta meg a felrándult csapat buzgalmát: ingyen lakásban, sőt vendéglátásban is részesítette. A versenyek szombat délután 1/3-kor kezdődtek és folytatódtak vasárnap délután, igen előkelő közönség jelenlétében. Atlétáinkat Demény Károly (a BBTE. alelnöke), m. kir. posta- és táviró-igazgató fogadta s utána a versenyek azonnal kezdetüket vették. Mindjárt a versenyek elején volt a hatos csapatok diszkoszvető versenye. Ebben a jelentkező három csapat közül az ETVE lett az első 3283 cm.-es átlaggal és megnyerte Hazai Samu m. kir. honvédelmi miniszter örökös tiszteletdíját. A másik nagy küzdelem a napon Darányi Ignác volt földműv. miniszter időleges vándordíjért folyt. A díjat egy egyesület ugyanazon tagjának kell megvédeni három egymásután következő évben, vagy bármely más tagnak öt évben, hogy valakinek végleges birtokába jusson. Tavaly Antal Pál nyerte meg az ETVE számára klubtársai segítségével, az idén azonban harmadik helyre szorult mögöttük, mint a BBTE tagja. Ebben a versenyben ugyanis — diszkoszvetés és távolugrás — első lett Grün Vilmos és a második Kontra József, az ETVE tagjai. Azután következtek

csak a bpesti egyesületek egyéb tagjai. Igen szépen segítette diadalhoz Kontra József klubtársát a távolugrásban ügyes beugrásaival a többi versenyző eredményei elé. Végre azonban tévedésből saját klubtársát ugrotta túl s így lett első Grün Vilmos 3 ponttal, ő pedig második ötlet. A harmadik nagy küzdelem a Zsinger-díjért (a BBTE első művezetője emlékére) a Magy. Atl. Clubnak hozott diadalt, a mely egyesület másodszer nyerte ez alkalommal a remek ötvösművi nagy ezüst-kupát. Egyesületünk tagjai nyertek azután több egyéni díjat. Így vasárnap délután Grün Vilmos verte meg az összes versenyző atlétákat (a két Mudint, Antalt, Flecket stb.) egyéni diszkoszvetésben, Kribel Aladár nagy konkurencziában kétszer negyedik helyeztetett lett az 1500 és 3000 méteres síkfutásban. Kontra József a rúdugrásban és fűleslabdahajításban második stb. Elérték összesen 12 helyezést, nyertek hét nagy ezüst-, öt bronz-érmét, egy ezüst-plakettet, egy egyéni tiszteletdíjat és kettőt az ETVE részére.

Avivás az ETVE-ben már elkezdődött Horváth Lajos mester vezetésével. Az egyesületi tagok csoportja kedden, csütörtökön és szombaton vív este 6—1/2-ig. A tanítás havi díja 8 korona. Szeret a mester ad. Felkérjük az egyesület tagjait, hogy minél nagyobb számmal ragadják meg a kedvező alkalmat.

Az ETVE football-csapata 21-ikén Ungvárra utazott az őszi forduló utolsóelőtti mérkőzésére. Az utolsó mérkőzés 29-ikén lesz Eperjesen a Kassai Atl. Clubbal. A KAC óriási formában van, több fővárosi csapatot legyőzött. Az érdekes mérkőzésre már most felhívjuk a t. közönség nagybecsű figyelmét.

IRODALOM.

A «Magyar Figyelő» legújabb számában gróf Tisza István «Még egy-két szó a parlamentarizmusról» címen reflektál azon polemikára, a melyet Réz Mihály indított meg a MAGYAR FIGYELŐ-ben s a melyben egymásután gróf Andrássy Gyula, Plósz Sándor és Kún József vettek részt. Tisza István Kún József azon állítását czáfolja, mely szerint a teljes parlamentarizmus mellett a koronának akarnia kell, amit a parlament akar és az angol parlamenti életből vett példákkal igazolja felfogásának helyességét. Kétségkívül nagy feltűnést fog kelteni Sztéryni József 1 1/2-ívcs tanulmánya: «A haderő gazdasági jelentősége», amelyben két kérdést vet fel: «1. hogy mit jelent a magyar haderő az ország közgazdasága szempontjából, mint fogyasztó», «2. hogy mi térül vissza Magyarországnak a közös hadseregre és hadi tengerészetre fordított költségekből, illetőleg elvész-e ebből és mennyi az országra nézve?» E két kérdésben Sztéryni minden politikát kizárva, kizárólag a gyakorlati felfogás szempontjából teljes tárgyilagossággal oldja meg problémáját, a mely megoldás folyamán egymásután tér át a mezeti, gazdasági és ipari termelés egyes ágaira és teljesen új adatokkal és új csoportosítással világítja meg a kérdést. Kenedi Géza: «Adatok az obstrukció mérlegéhez» címen társadalom-politikai fejtegetéseket közöl. Igen érdekes Nagy Elek római keresk. attasénk cikke «Olaszország érdekei és akciója a Balkánon», a melyben az albániai kérdésre vonatkozólag rendkívül sok érdekességet mond. Nem kevesebb aktualitással bír dr. Schächter Miksa tanulmánya: «A kolera külföldön és nálunk». A szépirodalmi részben Malonyay Dezső novelláját «Az özvegy» címen találjuk. A gazdag «Feljegyzések» rovatból ki kell emelnünk egy konstantinápolyi levelet, a melynek meg nem nevezett, de kétségkívül magas állású szerzője a jelenlegi török állapotokról igen érdekes dolgokat mond el. A MAGYAR FIGYELŐ előfizetési ára negyedévre 6, félévre 12 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-út 10.

Új könyvek.

Közl. Molnár Jenő eperjesi könyvkereskedése.
Lendl Adol: Úti levelek két világrészről.
Maczky Valér: Szántottam, vetettem (beszédek és tanulmányok).
Móricz Zsigmond: Az Isten háta mögött (regény).
Kertész: Hegedős énekek (versek).
Dr. Máté Z.: A spiritualizmus.
Német:
Arctubasew: Am letzten Punkt.
Liebermann: Meisters Werke in 304 Abbildungen.
XIX. kötet.
Zeneművek:
Zerkovitz: «Fecsém, hova szállsz?»
«Kék róka», operett.

33,645/1—1911. sz.

Hirdetmény.

Az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónk Komlos Manó István végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében Felsővízköz területén 11,708 kor. 90 fillér becsértékben lefoglalt ingóságok, u. m. fűrészyári gépek, géprezések, faanyagok 1911. évi október hó 25-ikén d. u. 3 órakor, esetleg az utóárvetésen 1911. évi október hó 28-ikén d. u. 3 órakor Felsővízközön, végrehajtást szenvedő fűrésztelepen tartandó nyilvános árverésen készpénz fizetése mellett a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

Eperjes, 1911. október 14.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

BAKTERIUM-MENTES természetes ásványvíz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutat és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon cégégnél, Eperjes.

Felelős szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu
gyógyforrás

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

Kiváló óvszer a vörheneynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetételű.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk	32 fillér.
1/4 literes palaczk	40 »
1/4 literes palaczk	48 »

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk	6 fillér
1/4 literes palaczk	7 »
1/4 literes palaczk	9 »

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Felejtethetlen OLGA leányunk elhunytá alkalmából az irántunk tanúsított részvétért ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket mind azoknak, kik részvétnyilatkozataikkal bennünket felkeresni voltak szivesek.
Eperjesen, 1911. október 21.

Fried Simon és neje.

Árlejtési hirdetés.

Az eperjesi katonai helyőrség 1912. évi hús-, burgonya-, zöldség-, fűszer- és tejtermékek szükségletének fedezésére árlejtés hirdettetik.

Évi hús-szükséglet mintegy 1200 métermázs.

A szállításra vonatkozó határozmányok az eperjesi helyőrségi élelmezési bizottságnál (új laktanya, földszint, ajtó 45.) e hó 28-ikáig, d. u. 2—3 óra között, megtekinthetők.

Ajánlatok a fentnevezett élelmezési cikkekre együttesen vagy külön-külön, zárt borítékban: «Ajánlat hús, burgonya, zöldség, fűszer és tejtermékek szállítására» felirással e hó 30., déli 12 óráig az eperjesi élelmezési bizottság címére küldendők; későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Eperjes, 1911. október 16.

A bizottság.

5320—1911. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

Dr. Prokopovitsch Béla kisszebeni lakos, végrehajtónak, Koribszky Jánosné szül. Csupák Gizella lemesi, Princz Antal kisszebeni lakos által képviselt távollévő *Csupák Mária és Luiza*, valamint *kk. Csupák György és János* (Jenő) kisszebeni és özv. Csupák Gáspárné léry. Köteles sz. Gazdik Irén által gyámot *kk. Csupák Aranka, Elemér, Desső, István és Gáspár* mikszátfalvai lakosok, végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyben a végrehajtási árverés 511 kor. ügyvédi díj mint tőke, ennek 1911. évi április hó 6-tól járó 5% kamatai, 94 kor. 10 fillér eddigi, 27 kor. 30 fillér jelenlegi és a csatlakozott Róth Gyula jernyei lakosnak 138 frt s jár.-ból, valamint a Kisszebeni Takarékpénztárnak 800 kor. s jár.-ból álló követelése és a még felmerülő költségek kielégítése végett a végrehajtást szenvedetteknek a kisszebeni

1. 777. sz. tjkvben A. I. 1-2. sorsz. alatt fölvetett B. 6-15. sorsz. alatt egészben nevékre írott 354. hr. sz., 220. öi sz. ház s udvarra, 355. hr. sz. kertre az 1453 koronában;

2. 907. sz. tjkvben A. I. 4. sorsz., 1285. hr. sz. káposztás-földből B. 10-19. sorsz. alatti 1/2-ed részbeni jutalékukra a 85 koronában;

3. 1370. sz. tjkvben A. I. 3. sorsz., 673. hr. sz. kertből B. 6-15. sorsz. alatti 1/2-ed részbeni jutalékukra az 53 koronában, mint ezennel megállapított becs- és kikiáltási árakban elrendeltetik azzal a megjegyzéssel, hogy Róth Gyula egyedüli megjelenése esetén csak a 777. sz. tjkvbeni jutalék fog eladatni.

Az árverés 1911. évi december 15-ik napján délelőtt 8 óráig fog megtartatni Kisszebenben a telekkönyvi hatóságnál a következő, úgy a telekkönyvi hivatalban, mint az illető község előjáróságánál kifüggesztendő és megtekinthető feltételek mellett.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez lefizetni.

Kir. jbróság, mint tkvi hatóság.

Kisszeben, 1911. október 10.

Patocska s. k.,

kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: Hegedűs György, kir. tkvvezető.

Fénykép- és képkeretek

legizléseesebb kivitelben

SCHUSTEK NÁNDORNÁL

Eperjes, Fő-utca 99. szám alatt.

**A Kassai-út 22. sz. házban
a földszinti lakás és kert
f. é. november 1-jétől bérbeadó.**

Özv. Gasch Jánosné.

Mindennemű fehér és színes **himzés** legjobban, legolcsóbban és legművésziesebb kivitelben készül a

NŐI IPARISKOLÁBAN.

Ugyanott egyes szakokra további beiratkozások is elfogadtatnak

Felvételük még 3-4 ingyenes növendék, vallásfelekezeti különbség nélkül, valamint jó **himzőnők** is kerestetnek.

Karácsonyi munkák készítése elvállaltatik.

A női ipariskolában kézimunkák előnyomására teljesen modernül berendezett **előnyomda** áll a közönség rendelkezésére, jutányos áron.

Jelentkezhetni: **Női ipariskola**, Fő-utca 73. sz. (Hübschmann-ház) d. e. 8-12, d. u. 2-4-ig.

**50% fűtőanyag-
megtakarítás!**

Krén-féle szab.

folytonégő-kályhák

minden, ezideig létező kályha fűtőképességét kétszeresen túlhaladják. :: Egyszeri befűtéssel a tűz hetekig meg-
□□ tartható! □□

Kapható kizárólag:

Lavotha Ödön Utóda

vas-, fegyver- és konyhaberendezési üzletében □ Eperjesen.

Padló melegséget sugárzó!

Meghívó.

A Szinyei Mezőgazdák Szesztermelési Szövetkezete

Szinyén, október 22-ikén
a községi bíró házában tartja

RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉSÉT

melyre a t. cz. szövetkezeti tagok ezen-
nel meghívotnak.

Napirend:

1. Az alapszabályok némely intézkedésének megváltoztatása.

Az igazgatóság.

**A droguéria-üzlet
1912. év július 15-ikén
helyszűke miatt**

a Fő-utca 58. sz. házba,
forgalmasabb helyre, a korzó oldalára
helyeztetik át.

Hirdetmény.

A Szebeni-úton fekvő 14. számú
házban a következő lakások bérbeadóak:

1. egy négy szoba- és mellékhelyiségekből álló **kerti lakás;**
2. egy két szoba- és mellékhelyiségekből álló utcai **emeleti lakás;**
3. egy egy szoba- és mellékhelyiségekből álló **földszinti lakás.**

Felvilágosítás a házmesternél vagy alulirotnál nyerhető.

Dr. Sztelho János

ügyvéd, Eperjesen.

**Üzlethelyiség kiadó
Fő-utca 34. sz. alatt
— mellékhelyiségekkel —
1912. május 1-jétől.**

Bővebbet a háztulajdonosnál, az emeleten.

5262/1—1911. kig. sz.

Hirdetmény.

Eperjes sz. kir. város tanácsa a Fő-utca 22. sz. **nagykaszárnnyának**, továbbá a Szebeni-út s a Vásártér sarkán levő **Korona-kaszárnyá-**
nak 1911. évi november 1-jétől, esetleg egy későbbi határnaptól leendő bérbeadására nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A bérleti feltételek a számvevőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az írásbeli ajánlatok 1911. október 24-ikén d. u. 5 óráig, lepecsételt borítékban Eperjes sz. kir. város polgármesterénél adandók be, a szóbeli ajánlatok pedig 1911. október 25-ikén d. e. 10 órakor kezdődő tárgyaláson teendők meg s az írásbeli ajánlatok a szóbeli tárgyalás után fognak felolvasatni.

Eperjes szab. kir. város tanácsának 1911. október 2-ikán tartott üléséből.

Magyar József s. k., Krayzell Aladár s. k.,
főjegyző. polgármester.

Egyedlárúsító Eperjes és környékén:
Lavotha Ödön Utóda
vaskereskedő, Eperjes.

Ugyanott a világhírű Waterproof, valódi bitumenből készült **aszfalt-fedéllemezt** és az összes kátránytermékek gyári árban kaphatók.

„M-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadóbozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Földbirtokosok!**Háztulajdonosok!****Folyósítunk gyorsan**

a legelőnyösebb feltételek mellett jutalék-
előleg nélkül, a becsérték 2/3-áig

TÖRLESZTÉSES JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET

ÉS VESZÜNK BIRTOKOKAT PARCELLÁZÁS CZÉLJÁBÓL.

Kivánatra főtisztviselőnket személyes tárgyalás czéljából saját költségünkre kiküldjük

PROPPER és ÖRLEI bank- és váltó-üzlet Budapest, Andrassy-út 32.

EREDETI SINGER
családi varrógépek

a legtokéletesebbek!

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok
ügynökei útján vásároljunk

Singer Co. varrógép-részvénytársas.

Eperjes, Fő-utca 110. sz.

Egy a **fehérműtöméshez** való utasítást
tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik.

**Kitünő és elismert jóminőségű
borok és pálínkáfélek**

jutányos árért és előnyös fizetési feltételek mellett
kaphatók

HIRSCHMANN ALBERTNél,

Aradon, Hal-tér 6. sz. — Ugyanott

utazó és ügynökök
magas díjazással azonnal felvételnek.

Milliók
használják

Köhögés

rekedtség, hurut és nyalkasodás, görccs és hok-
hurut ellen

**KAISER
MELLKARAMELLÁIT**

□□□ a három fenyő védjeggyel. □□□

6050 közjegyzőileg hiteles
bizonyítvány orvo-
soktól és magánosok-
tól igazolják a biztos sikert.

Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!

Csomagja **20** és **40** fillér, doboza **60** fillér.

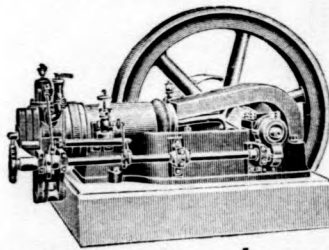
Kapható: **Korn Vilmos** gyógyszer-tárában, **Scholze
Alfréd** cukrászdájában és **Lefkovits Emil** fűszer-
és csempeüzletében. Eperjesen.

**Nyersolaj-
Szívógáz-
Diesel-
Benzin-
MOTOROK
ÉS LOKOMOBILOK.**

Gyors
szállítás.

Kedvező
fizetési
feltételek.

Messze-
menő
jótállás.

DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV.-T.

Németország legrégebb, legnagyobb mótorgyára.

Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, V., Koháry-utca 4.

(Alkotmány-utca sarok.)

Főutca 17. sz. házban

(a város legforgalmasabb helyén) a

droguéria-üzlet-

helyiség — a hozzátartozó összes mellék-
helyiségek-, raktárak-, pinczék-, labora-
torium- és lakáshelyiségekkel együtt —

kiadó

1912. július hó 15-ikétől.

□□ Klinikai gyakorlattal bíró □□

okl. szülésznő

szülő nőket lelkiismerettel kezel. — Ügyszintén
elvállal betegápolást és masszírozást is.

Lakásán szülő nőket fogad.

HRABCSÁK MARGIT Eperjes, Arok-u. 22.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETELLEN

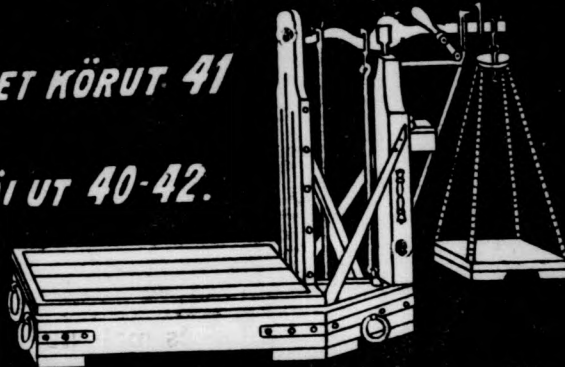
TARTÓSSÁGU I

MINDENÜTT KAPHATÓ.

**MAGYAR
MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
BUDAPEST**

**IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41**
**GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.**

**ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMI - ÉS VASUTI-
MÉRLEGEK.
KÉPVISELŐK KERESTETNEK.**

5253—1911. tkvi szám.

**Árverési hirdetményi
kivonat.**

Az eperjesi kir. törvényszék, mint
tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr.
Sonnenschein Simon eperjesi ügyvéd
által képv. Reichmann Márk végre-
hajtatonak *Vrabely* szül. *Pribis Anna*
végrehajtást szenvedő elleni 286 kor.
65 fill. tőkekövetelés és jár. végre-
hajtási ügyében az eperjesi kir. törv-
szék és járásbíróság területén levő és
Eperjes városban fekvő,

az eperjesi 1466. sz. tjkvben A.
I. 1. sor., 524. hr. sz., 10. öi. sz. alatt
foglalt B. I. szerint *Pribis Anna* végre-
hajtást szenvedett néven álló háza
1056 kor. kiáltási árban az árverést
elrendelte, és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlan az 1911. évi **novem-
ber 10-ikén délelőtt 10 órakor** a kir.
tvszék árverelő helyiségében megtar-
tandó nyilvános árverésen a Vhn. 25.
és 26. §§-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoz-
nak bánatpénzül 105 kor. 60 fill-t
készpénzben vagy óvadékképes ér-
tékpapirokban a kiküldött kezéhez
letenni és a bánatpénzt a Vhn. 25. §-a
értelmében kiegészíteni.

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.
Eperjesen, 1911. szeptember 28.

Suhayda s. k.,
kir. tvszéki bíró.

A kiadmány hitelül: *Tardy József,*
kir. tvsz. tkvvezető.

XXIX-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak
összesen 14,885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475,000 koronára rüg készpénzben.

Főnyeremény 200,000 K k szpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény	30,000 K készpénzben	20 nyer. à 200 K	4,000 K készpénzben
1 „ „	20,000 „ „	40 „ „ 150 „	6,000 „ „
1 „ „	10,000 „ „	100 „ „ 100 „	10,000 „ „
1 „ „	5,000 „ „	200 „ „ 50 „	10,000 „ „
5 nyeremény à 1000 K	5,000 „ „	2500 „ „ 20 „	50,000 „ „
5 „ „ 500 „	2,500 „ „	12000 „ „ 10 „	120,000 „ „
10 „ „ 250 „	2,500 „ „	14885 nyeremény összesen	475,000 K készpénzben.

Húzás visszavonhatatlanul 1911. évi december 14-ikén.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek, az összeg előzetes beküldése mellett, a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota)
postamentesen küldetnek; ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatálnál, az összes vasúti álló-
másokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld
a magy. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztály-
sorsjáték (XXIX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárúítóknak árúsítás végett kiadattak.

Az I. osztály húzása 1911. évi **november hó 16. és 17-ikén** tartatik meg. A húzások a Magyar királyi állami ellenőrző
hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a húzási teremben. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték
valamennyi árúsítóinál kaphatók.

Budapest, 1911. évi október hó 22-ikén.

**Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.**

ÖKET
ABÓL.
djuk
ssy-út 32.

Összes bevételeimből 2%-ot a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet árváinak gondozására fordítok!

Mindenki személyesen juttathatja a Nőegyletnek nálam felállított perselyébe az árváknak jutó százalékos filléreket!

Szerény az igéretem, de bizto- és állandó. Nagy szakbeli tudásomra és tapasztalataimra támaszkodva, miután én magam vezetem ez üzletet és nem melék-keresetemet, de főfoglalkozásomat képezi, mindezeknél fogva biztosíthatom a nagyérd. közönséget, hogy nálam a legszebb, legjobb, legizéesebb munkát a legolcsóbb árak mellett nyerhet — és minden rendelésénél jótékonyt is gyakorol.

Mindszenti koszorúk

babér- és pálmaalappal elővirágból, igen csinos kivitelben 5 koronától,

fenyő-koszorúk

elővirággal 3 korona 80 fillértől,

alkalmicsokrok

2 koronától feljebb.

Mindszenti koszorúk lehetőleg 8 nappal előbb rendelendők.

Legszebb bel- és külföldi, jól begyökeresedett

szobanövények

igen nagy választékban és szolid árak mellett kaphatók

Popovics Lukácsné

virágüzletében, Eperjesen.

Nagy raktár valódi orosz legjobb minőségű sárczipőkben

■ Anatómiai ■
férfi- és női-
cipők

szabott egységárai:

- K. 7-50
- 10.-
- 13.-
- 17.-
- 22.-

MOSKOVITS ANATOMIAI CZIPŐGYÁR R.T.

EPERJESI FIÓKJA

Fő-utcza 84. szám. □ Fő-utcza 84. szám.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és allest-bántalmak, gyomorgöres és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértóulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernék évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecséltelt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytüntetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sósorszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszert.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

■ Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. ■

Fő-székhelye:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9.

■ Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. ■

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzölésnek bizonyult köszvénynél, oszznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlaskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. — 80. K 1.40 és K 2. — és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

NAGYENYED = 12 forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra!

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Díszcserjék, Túlevelűek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK (I-rendű árú)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Tarsai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

Keil-lakk

„Keil-Lakk”-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk” legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk”-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk,
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk”, azurkék,
Kertibútorot fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk”-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

Mindenkor kaphatók:

VAJDICSKA KÁLMÁN cégnél, Eperjesen.

Igló: Fogyasztási Szövetk. — Kassa: Binder Samu. — Kiszzeben: Kasewits J János.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17

Eggyer mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaiiczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban és Pálesch Árpád droguerijában. Bartfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.